

Správa Národního parku
České Švýcarsko

Ročenka 2022



1. Obsah

1. Obsah

2. Hlavní události

3. Národní park a CHKO encyklopedicky

3.1. Základní údaje

3.2. Přírodní poměry

3.3. Cíle, poslání a předmět ochrany NP a CHKO

3.4. Ochrana přírody v NP a CHKO

3.5. Veřejné využívání území NP a CHKO

4. Profil Správy NP

4.1. Organizační struktura Správy NP

5. Rada národního parku

6. Ochrana přírody a krajiny

6.1. Zonace NP

6.2. Péče o nelesní ekosystémy

6.2.1. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v NP

6.2.2. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v CHKO

6.3. Péče o lesní ekosystémy

6.3.1. Péče o lesní ekosystémy v NP

6.3.2. Péče o lesní ekosystémy v CHKO

6.4. Reintrodukce lososa obecného

7. Péče o kulturní dědictví

8. Péče o les

8.1. Těžební činnost

8.2. Zalesňování a podsadby

8.3. Ochrana kultur

8.4. Prořezávky a prostřihávky

8.5. Ochrana lesa, škody na lesích vlivem přírodních živlů

9. Myslivost a rybářství

9.1 Myslivost

9.2. Rybářství

10. Výzkum a monitoring

10.1. Výzkum a monitoring živočichů

10.2. Výzkum a monitoring rostlin, hub a lišejníků a jejich biotopů

10.4. Monitoring Oddělení geologie

10.5. Hydrometeorologický monitoring

10.6. Monitoring návštěvnosti

11. Ochrana majetku a zdraví

11.1. Sanace nestabilních skalních objektů

11.2. Bezpečnost na turistických trasách

11.3. Integrovaný záchranný systém

11.4. Ostatní

- [12. Strážní služba, péče o turistickou infrastrukturu](#)
 - [12.1. Strážní služba](#)
 - [12.2. Péče o turistickou infrastrukturu](#)
- [13. Práce s veřejností](#)
 - [13.1. Akce pro veřejnost](#)
 - [13.2. Výstavní činnost, naučné stezky, terénní informační systém](#)
 - [13.3. Práce s dětmi a mládeží](#)
 - [13.4. Informační střediska](#)
 - [13.5. Vydané publikace a propagační činnost](#)
 - [13.6. Spolupráce s médii](#)
- [14. Spolupráce s dalšími subjekty](#)
 - [14.1. Mezinárodní spolupráce](#)
 - [14.2. Spolupráce s vysokými školami](#)
 - [14.3. Přírodovědné kluby](#)
 - [14.3.1. Entomologický klub při Labských pískovcích](#)
 - [14.3.2. Ornitologický klub při Labských pískovcích](#)
 - [14.4. Spolupráce s dalšími organizacemi](#)
- [15. Státní správa](#)
 - [15.1. Rozhodnutí a závazná stanoviska](#)
- [16. Poskytování informací dle zákona](#)
 - [16.1. Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím](#)
 - [16.2. Informace poskytnuté na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí](#)
- [17. Ekonomika](#)
 - [17.1. Náklady](#)
 - [17.2. Výnosy](#)
 - [17.3. Přehled realizovaných investic EDS-SMVS](#)
 - [17.4. Národní a evropské dotační tituly](#)
 - [17.5. Finanční dary přijaté do rezervního fondu, případně do fondu reprodukce majetku](#)
 - [17.6. Majetek](#)
 - [17.7. Převody a nákupy nemovitého majetku](#)
 - [17.8. Veřejné zakázky](#)
- [18. Personalistika](#)
 - [18.1. Přehled stavu zaměstnanců Správy NP v průběhu roku 2022](#)
 - [18.2. Školení a vzdělávání zaměstnanců](#)
- [19. Kontrolní činnost](#)
 - [19.1. Vnitřní kontroly](#)
 - [19.2. Externí kontroly](#)
- [20. Publikační činnost](#)
 - [20.1. Odborné články](#)
 - [20.2. Popularizační články](#)
 - [20.3. Manuskripty](#)
 - [20.4. Odborná literatura](#)
- [21. Sponzoři a partneři Správy NP](#)

2. Hlavní události

- V prvním pololetí 2022 byla dokončena přístupových lávek a žebříků na pozůstatek skalního hrádku Šaunštějn
- Byla realizována série akcí pro veřejnost v rámci oslav 50. výročí vzniku CHKO Labské pískovce
- V prvním pololetí roku 2022 byl zveřejněn návrh znění dokumentu Zásady péče o NP České Švýcarsko, zrealizována byla série veřejných projednávání návrhu s občany obcí v NP České Švýcarsko
- 24. července 2022 propukl v okolí Hřenska rozsáhlý požár lesa, který zasáhl 1060 hektarů lesa v NP České Švýcarsko a 150 hektarů lesa v NP Saské Švýcarsko. Požár byl oficiálně prohlášen za uhašený k 12. 8. 2022
- K 30. 9. 2022 byl ministryní životního prostředí Annou Hubáčkovou odvolán z funkce ředitel Správy NP České Švýcarsko Pavel Benda
- Od 1. 10. 2022 byl vedením Správy NP České Švýcarsko pověřen ředitel odboru vztahů s veřejností Richard Nagel
- K 1. 12. 2022 byl na základě výsledků výběrového řízení vyhlášeného MŽP ministrem Marianem Jurečkou jmenován do funkce ředitele Správy NP České Švýcarsko Petr Kříž

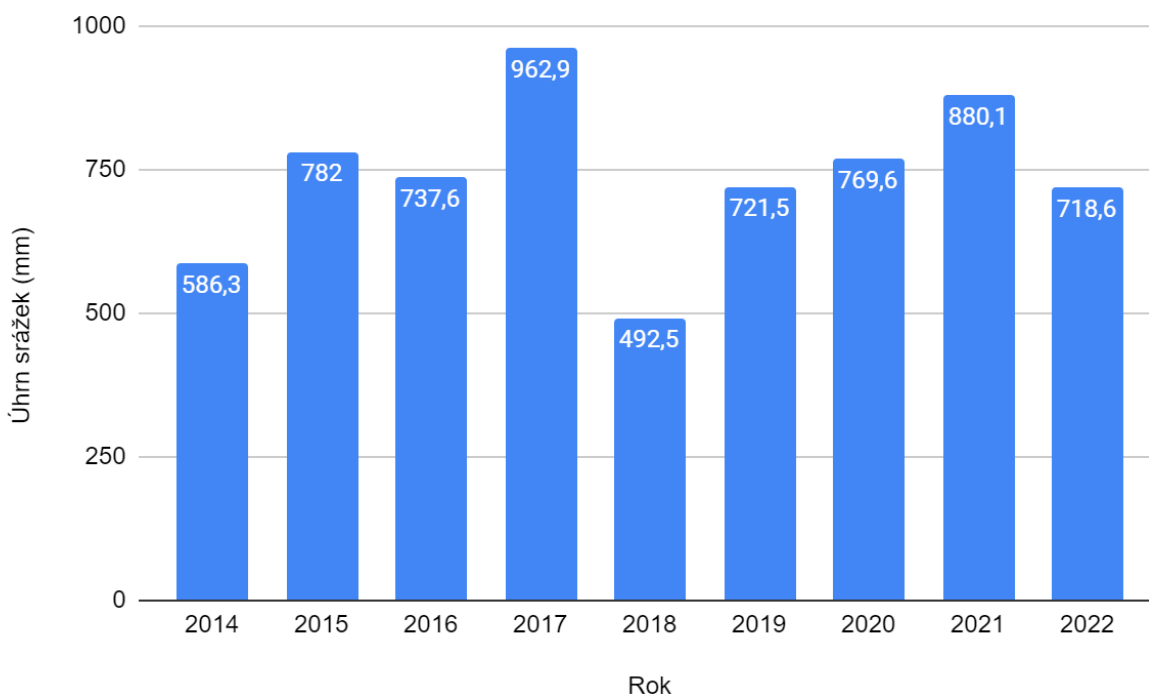
3. Národní park a CHKO encyklopedicky

3.1. Základní údaje

- Národní park České Švýcarsko (dále též „NP České Švýcarsko“ nebo „národní park“ či „NP“) byl zřízen zákonem č. 161/1999 Sb. Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2000. Schválením zákona č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), byl zákon č. 161/1999 Sb. zrušen a Národní park České Švýcarsko je s účinností od 1. 6. 2017 vyhlášen dle ZOPK ve znění pozdějších předpisů. Zároveň byla Správa NP České Švýcarsko od 1. 6. 2017 pověřena také výkonem státní správy na území Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce (dále též „CHKO Labské pískovce“ nebo „CHKO LP“ či „CHKO“).
- CHKO Labské pískovce byla zřízena výnosem Ministerstva kultury České socialistické republiky dne 27. června 1972, č.j. 4.946/72-II/2.
- Rozloha NP: 7933 ha
- Rozloha CHKO: 24372 ha

3.2. Přírodní poměry

- **Geologie:** Většina území NP a CHKO je tvořena druhohorními usazenými křemennými pískovci. Malé území v severní části NP a CHKO je tvořeno staršími žulovými horninami (tzv. Lužický masiv). Starohorní a prvohorní žulové a přeměněné horniny vystupují místy na povrch také v nejhlubších partiích kaňonu Labe. Ve třetihorách probíhala intenzivní vulkanická činnost, jejímiž pozůstatky jsou dnes některé vrchy tvořené čedičem (Vlčí hora, Růžovský vrch, Mlýny, Větrný vrch aj.).
- **Geomorfologie:** Většina území NP a CHKO náleží do geomorfologického celku Děčínská vrchovina, pro který je typický velmi členitý reliéf s reprezentativními ukázkami tvarů vzniklých selektivním zvětráváním pískovce. Severní okraj území NP a CHKO zasahuje do geomorfologického celku Šluknovská pahorkatina, pro který je typický mírně zvlněný povrch modelovaný v odolnějších žulových horninách.
- **Výšková členitost:** Velká výšková členitost je ovlivněná hloubkovou říční erozí. Nejnížší bod: hladina Labe na státní hranici u Hřenska (114 m n. m.), nejvyšší bod NP: Růžovský vrch (619 m n. m.), nejvyšší bod CHKO: Vysoký Sněžník (723 m n. m.).
- **Klima:** Pro oblast je typický relativně oceánický charakter klimatu (menší teplotní rozdíly v průběhu ročních období, větší množství srážek).
- **Teplotní poměry:** Nejteplejší oblastí je údolí Labe (průměrná teplota cca 9 °C), nejchladnější severní část NP a CHKO (průměrná teplota cca 7 °C) a vrcholové partie Vysokého Sněžníku. Průměrná roční teplota vzduchu ve 2 m nad zemí v roce 2021: 7,6 °C (stanice Na Tokání). S ohledem na členitý reliéf mají pro území NP a CHKO velký význam mikro- a mezoklimatické poměry, projevující se v hluboce zaříznutých údolích vodních toků tzv. klimatickou inverzí, jejímž důsledkem dochází ke zvratu vegetačních stupňů (vegetační inverze).
- **Srážkové poměry:** Průměrné roční se pohybují okolo 800 mm. Srážkové úhrny stoupají s nadmořskou výškou od západu k východu, (roční úhrn srážek na stanici Na Tokání v roce 2022: 718,6 mm).



Graf: Roční úhrn srážek v NP České Švýcarsko, meteostanice Tokáň, 2014 - 2021

- **Vodstvo:** Oblast je vzhledem k vysoké propustnosti pískovce chudá na povrchové vody. Nejvýznamnějším vodním tokem je řeka Labe. Dalšími důležitějšími toky jsou řeky Kamenice a Křinice. Pískovce umožňují vznik a oběh kvalitních podzemních vod, celá oblast NP je součástí „Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod Severočeská křída“.
- **Biodiverzita:** Vzhledem ke specifickému mikroklimatu vázanému na velmi členitý povrch území se na území NP a CHKO nacházejí, vedle běžných druhů, druhy montánní, submontánní, boreální, suboceánické i teplomilné. Specifickými skupinami organismů jsou mechorosty (cca 300 druhů), lišejníky (cca 240 druhů) a houby (cca 600 druhů). Na území NP a CHKO žije více než 330 druhů obratlovců.

3.3. Cíle, poslání a předmět ochrany NP a CHKO

Dlouhodobé cíle, poslání a předmět NP jsou definovány v ZOPK:

- Dlouhodobým cílem je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území NP a zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna

činnosti člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti, na zbývajícím území NP.

- Posláním NP je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožnit využití území NP k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli NP.
- Předmětem ochrany NP jsou přírodní ekosystémy vázané na část přírodovědecky nejhodnotnějších území Labských pískovců. Předmětem ochrany jsou též evropsky významné druhy a typy evropských stanovišť, pro něž jsou na území NP vymezeny evropsky významné lokality.
- Posláním CHKO je dle zřizovacího předpisu ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého přírodního prostředí. K typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu, její vegetační kryt a volně žijící živočišstvo a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní stavby lidového rázu.

3.4. Ochrana přírody v NP a CHKO

- Zonace NP a CHKO
- Zonace NPČŠ: viz kap. 6.1.

Zonace CHKO Labské pískovce						
DRUH POZEMKU	VÝMĚRA (ha)	PODÍL (%)	I. ZÓNA	II. ZÓNA	III. ZÓNA	IV. ZÓNA
PUPFL	15249,38	62,57	919,24	3380,31	10034,74	915,09
mimo PUPFL	9122,95	37,43	108,02	1588,62	3315,06	4111,25
celková výměra CHKO	24372,33	100,00	1027,26	4968,93	13349,80	5026,34
celková výměra CHKO (%)			4,2	20,4	54,8	20,6

Maloplošná chráněná území, památné stromy

Přehled všech maloplošných chráněných území a památných stromů na území NP a CHKO je uveden v následujících tabulkách:

Maloplošná zvláště chráněná území na území CHKO a NP						
Název	Kate- gori- e	Rok vyhlášení /přehlášení	Kód MZCHÚ	Výměra (ha)	Území	Platnost plánu péče
Arba	PR	1996	1784	4,03	CHKO	2014 - 2023

Čabel	PR	1973	583	9,18	CHKO	2015 - 2023
Hofberg	PP	2000	2102	0,83	CHKO	2021-2035
Jeskyňe pod Sněžníkem	PP	1998	2010	0,97	CHKO	2019 - 2028
Libouchecké rybníčky	PR	1996	1821	2,17	CHKO	2009 - 2028
Meandry Chříbské Kamenice	PP	1996/2010	1793	8,53	CHKO	2022-2036
Niva Olšového potoka	PR	2002/2013	2163	16,9	CHKO	2013 - 2022
Pavlínino údolí	PR	1993/2010	1638	183,0	CHKO	2009 - 2024
Pekelský důl	PR	1997	1892	0,48	CHKO	2016 - 2025
Pod lesem	PP	1997/2013	1890	20,3	CHKO	2013 - 2022
Pravčická brána	NPP	1963	339	2,48	NP	2015 - 2026
Rájecké rašeliniště	PR	2004	2263	1,67	CHKO	2015 - 2023
Růžák	NPR	1973	590	97,73	NP	2017 - 2026

Rybník u Králova mlýna	PP	2000	2101	0,6	CHKO	2009 - 2023
Stará Oleška	PR	1995	1753	10,81	CHKO	2010 - 2026
Tiské stěny	PP	1996/2013	1811	99,58	CHKO	2013 - 2024
Za pilou	PR	1999	2016	1,07	CHKO	2009 - 2023
Kaňon Labe	NPR	2010	5608	443,27	CHKO	2010 - 2023
Maiberg	PR	2014	5979	9,31	CHKO	2015 - 2023
Holý vrch	PR	2014	5946	40,61	CHKO	2014 - 2023
Sojčí rokle	PP	2016	6104	3,47	CHKO	2016 - 2025
Eiland	PP	2017	6118	5,05	CHKO	2017 - 2026

Vysvětlivky: NPR – národní přírodní rezervace, PR – přírodní rezervace, NPP – národní přírodní památka, PP – přírodní památka

Památné stromy na území CHKO a NP

Kód	Název	Katastrální území	Parcelní číslo	Území
101759	Turecká líska v Petrovicích	Petrovice u Chabařovic	2643/1	CHKO
101766	Modřín u Petrovic	Petrovice u Chabařovic	2185/4	CHKO
101758	Lípy v Rájci	Tisá	<u>2243/3, 320/1, 2527, 319, 2233,</u> 2234	CHKO
104718	Dub v Jílovém	Jílové u Děčína	504	CHKO
102141	Dub u Vlčího jezera	Bynov	1099	CHKO
102145	Tis ve Škrabkách	Podmokly	82/1	CHKO
105831	Dub u Bártíkovy školky	Prostřední Žleb	1065	CHKO
102105	Buk v lesoparku na Kvádrberku	Děčín	2847/1	CHKO
105020	Dub	Děčín	1119/2	CHKO
105019	Dub	Janov u Hřenska	928/2	CHKO
102101	Borovice u obrázku	Kamenická Stráň	284	CHKO

102103	Buk v Lužné	Stará Oleška	795/2, 366	CHKO
105021	Dub	Vysoká Lípa	880	CHKO
102128	Lípa malolistá	Dolní Kamenice	81/1, 1089	CHKO
102102	Lípa v Brtníkách	Brtníky	305	CHKO
105598	Wernerův dub	Růžová	803/3	CHKO
105786	Dub Jiřího Marka	Rynartice	755/1	NP
105813	Fořtovská lípa	Vlčí Hora	597	CHKO
105812	Wornerova lípa	Arnoltice	1439	CHKO
105796	Buk v Pavlínině údolí	Jetřichovice u Děčína	538	CHKO
102146	Královský smrk	Srbská Kamenice	1099	NP
102143	Lípa u Vysoké Lípy	Vysoká Lípa	790/2	NP
102114	Lípa u Vlčí Hory	Vlčí Hora	1356	CHKO
105849	Wäberova douglaska v Kopci	Kopec	162/3	CHKO
105857	Lípa v Jánské	Jánská	838/1	CHKO
105873	Lípa ve Staré Olešce	Stará Oleška	84	CHKO

105910	Schillerův dub na Kvádrberku	Děčín	673/1	CHKO
106117	Šácholan v Rabštejně	Kamenická Nová Víska	362	CHKO
106116	Preidlův jasan	Dolní Kamenice	510/1	CHKO
105909	Dub červený na Kvádrberku	Děčín	673/1	CHKO
106080	Buk na Pastýřské stěně	Podmokly	425/1	CHKO
105877	Ječmínková lípa	Sněžník	466/1	CHKO

Území zařazená do soustavy Natura 2000

Název	Kód	Kategorie	rozloha (ha)	Předmět ochrany
Labské pískovce	CZ0421 006	PO	35.487,2	sokol stěhovavý, výr velký, chřástal polní, datel černý
České Švýcarsko	CZ0424 031	EVL	10.626,9	přírodní stanoviště 3260, 4030, 6510, 8220, 8310, 9110, 9130, 9180, 9410 ^{*)} + vydra říční, losos obecný, mihule potoční, vláskatec tajemný
Labské údolí	CZ0424 111	EVL	1.372,4	přírodní stanoviště 3260, 3270, 4030, 8220, 8310, 9110, 9180, 91E0, 91T0* + bobr evropský, losos obecný, vydra říční, žabníček vzplývavý
Královomlýnský rybník	CZ0422 079	EVL	0,6	žabníček vzplývavý
Horní Kamenice	CZ0423 507	EVL	185,6	přírodní stanoviště 3260, 6430* + losos obecný, vydra říční
Jílové u Děčína - škola	CZ0423 653	EVL	0,07	netopýr velký
Libouchecké bučiny	CZ0420 500	EVL	611,2	přírodní stanoviště 6230, 6510, 8220, 9110, 9180*

^{*)} viz seznam typů přírodních stanovišť v zájmu Evropských společenství, vyskytujících se na území ČR (příloha č. 1 k vyhlášce č. 166/2005 Sb.); Vysvětlivky: PO – ptačí oblast, EVL – evropsky významná lokalita

3.5. Veřejné využívání území NP a CHKO

- Na území NP se nachází 108,1 km značených tras pro pěší turisty, 64,9 km cyklotras a 34,4 km cest vyhrazených pro jízdu na koních. V letech 2021 a 2022 musel být vstup na některé značené trasy pro pěší dočasně uzavřen z důvodu extrémního rizika pádu suchých stromů, případně byly některý značené trasy dočasně zrušeny. Následkem požáru z 24. 7. 2022 byla uzavřena Gabrielina stezka z Mezní Louky k Pravčické bráně, z důvodu hrozby řícení stromů a skalních bloků.
- Na území CHKO se nachází 218,2 km značených tras pro pěší turisty a 121,7 km cyklotras.
- Územím NP a CHKO prochází 9 naučných stezek (Köglerova naučná stezka Krásnolipskem, NS Okolím Pravčické brány, NS Jetřichovické skály, NS Růžová, NS Česká silnice, NS Okolím Hřenska, NS Kaňon Labe, NS Srbská Kamenice, NS Zapomenutým pohraničím).

Na území NP se nachází jeden lesní zážitkový areál (Rysí stezka na Mezní Louce).

4. Profil Správy NP

Správa NP České Švýcarsko se s účinností od 1. 1. 2018, na základě Opatření č. 23/17 Ministerstva životního prostředí, stala státní příspěvkovou organizací, jejímž základním účelem je ochrana přírody na území NP České Švýcarsko a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. Předměty hlavní a jiné činnosti jsou uvedeny ve výše uvedené zřizovací listině.

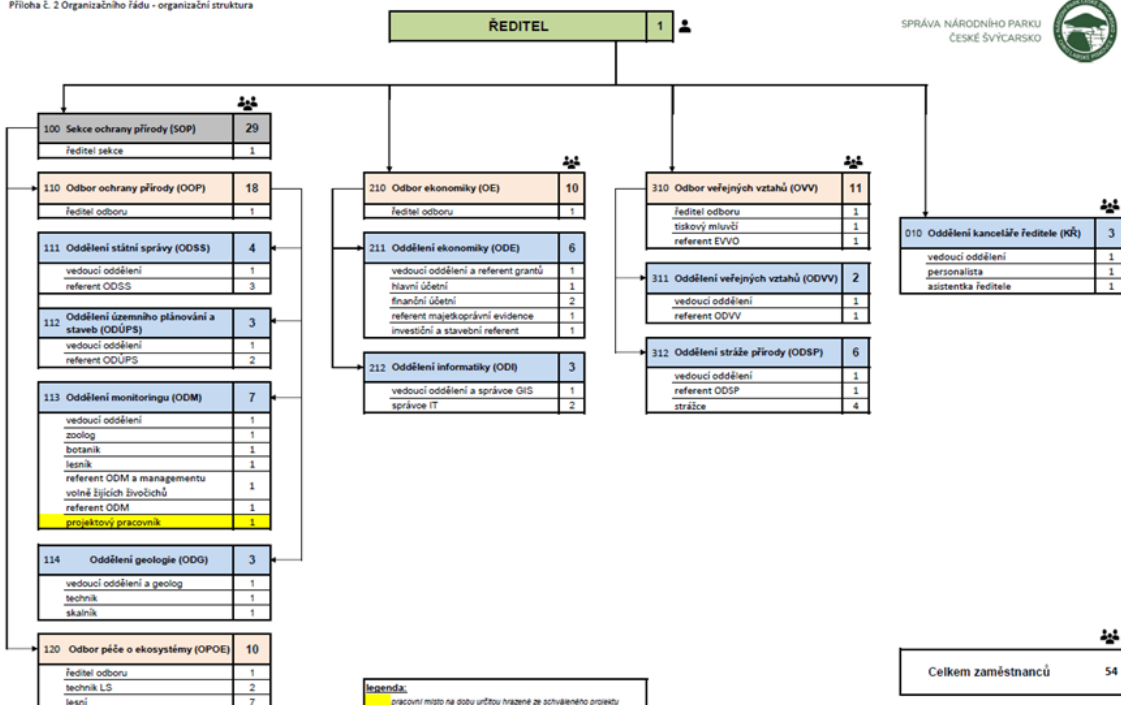
Správa NP České Švýcarsko vykonává státní správu v rozsahu stanoveném zákony:

- 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
- 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
- 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů
- 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Hlavním sídlem Správy NP je Krásná Lípa, další správní budovy jsou v Jetřichovicích (lesní správa, strážní služba), ve Hřensku (skalní četa) a v Děčíně v budově bývalé Správy CHKO Labské pískovce.

4.1. Organizační struktura Správy NP

Příloha č. 2 Organizačního řádu - organizační struktura



5. Rada národního parku

Rada NP je iniciativním a konzultačním orgánem Správy NP projednávajícím a posuzujícím všechny důležité dokumenty ochrany a řízení NP České Švýcarsko (zásady péče, zonace, klidová území apod.).

V roce 2022 proběhlo jedno zasedání Rady NP (7. 4. 2022)

Program zasedání:

- Aktuální informace ze Správy NP České Švýcarsko
- Příprava návrhu Zásad péče o NP
- Aktivity správy NP v oblasti udržitelné dopravy
- Strategie péče o lesní ekosystémy zasažené kůrovcem, bezpečnost na turistických cestách a komunikacích
- Projednání návrhu změny vyhrazení cyklotras a hipotras na území NP
- Aktuální informace ze Správy NP Saské Švýcarsko

Zápisy z jednání včetně prezentací je k dispozici na www.npcs.cz.

V průběhu roku odstoupili z Rady NP Karel Kubát (UJEP ústí nad Labem), Petr Kříž (k 1.12.2022 nově jmenovaný ředitel Správy NP České Švýcarsko, původně v Radě NP za AOPK ČR – Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří) a Petr Kočka (od 1.11.2022 zaměstnancem správy NP, původně v Radě NP zástupce aktivity geocaching). Novým členem Rady NP se stal nový starosta města Chřibská p. Jaromír Nepovím (za odstoupivšího starostu Jana Machače).

Členové Rady Národního parku České Švýcarsko (stav k 31. 12. 2022)

Jméno	Organizace/úřad	Předsednictví
Eichler Jan, PaedDr.	ČSOP Tilia Krásná Lípa	
Hadincová Věra, RNDr. CSc.	Botanický ústav AV ČR	
Heran Jan	Jan Heran – 2H	
Hort Libor, Ing.	VÚKOZ Brno	Předseda
Hošek Michael, Ing.	Europarc Federation	
Kny Marek	Obec Jetřichovice	
Kotecký Vojtěch, Mgr.	Centrum pro otázky životního prostředí UK Praha	
Kotková Ladislava	Obec Janov	
Krenke Alexej	PAAL, s.r.o.	
Křížková Helena	Obec Růžová	
Linhart Zbyněk, Ing.	Město Krásná Lípa	
Molčan Filip	Obec Doubice	

Moravec František	Obec Staré Křečany	
Nepovím Jaromír	Město Chřibská	
Pánek Zdeněk, JUDr.	Obec Hřensko	Místopředseda
Pelc František, RNDr.	AOPK ČR	
Rezek Karel	Penzion Stará hospoda	
Rothröckl Tomáš, Ing.	Správa NP Podyjí	
Rus Pavel, Ing.	Lesy ČR, s.p.	
Řehák Jiří, Mgr.	Ústecký kraj	
Suchánek Jaroslav	J plus S s.r.o.	
Šmíd Jan, Bc.	České Švýcarsko, o.p.s.	
Valentová Božena	Český horolezecký svaz	
Vech Richard	Klub českých turistů	
Voglová Jitka	Obec Srbská Kamenice	
Zimmermann Ulf	NLP-Verwaltung Sächsische Schweiz	

6. Ochrana přírody a krajiny

6.1. Zonace NP

Území NP je rozděleno do čtyř zón. V tabulce níže jsou uvedeny jednotlivé zóny a jejich dlouhodobý cíl.

Zóna a její cíl	%
1 – přírodní – cíl zajištění nerušeného průběhu dějů	15,6
2 - přírodě blízká - zajištění nerušeného průběhu dějů	18,9
3a - soustředěné péče o přírodu - cíl „trvalá péče“	10,5
3b - soustředěné péče o přírodu - cíl „zajištění nerušeného průběhu dějů“	54,7
4 - kulturní krajiny – cíl není stanoven	0,3

6.2. Péče o nelesní ekosystémy

6.2.1. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v NP

Nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka představují velmi heterogenní skupinu pozemků, které se nacházejí napříč celým územím NP. Jedná se především o bezlesí v rámci PUPFL (= pozemky určené k plnění funkce lesa), trvalé travní porosty, vodní plochy a na ně vázaná stanoviště.

Realizace speciálních činností na podporu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Transfery obojživelníků: ochrana migrujících obojživelníků v období rozmnožování byla realizována na přechodové trase na Mezní Louka - Hřensko, byl ošetřen jak hlavní tah, tak i zpětný tah obojživelníků.

Péče o luční ekosystémy na území NP spočívá v pravidelném kosení 1 – 2x ročně spojeným s odvozem pokosené biomasy.

Specifickou činností pro NP je péče o skalní ekosystémy, které jsou ponechány samovolnému vývoji. Výjimku tvoří nejohroženější oblasti s provozovaným managementem rizik skalního řízení (sídla, dopravní koridory, zóny s koncentrovaným turistickým ruchem), kde probíhá průběžná údržba svahů a na vybraných skalních objektech pak systematický kontrolní monitoring (více v kap. 10). V případě zjištění akutního rizika řízení skal je přistoupeno k sanačním opatřením.

Odstraňování invazních druhů rostlin

Správa NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce se dlouhodobě zabývá likvidací invazních bylin šířících se podél vodních toků. Na vybraných lokalitách probíhá podrobné mapování a monitoring níže uvedených druhů.

Křídlatky (*Reynoutria* sp. div.): Jsou odstraňovány podél vodních toků Kamenice, Petrovický potok, potok Tisá, Labe, a na lokalitách Maxičky, Ludvíkovice, Huntířov, Růžová, Veselé, Mikulášovice, Vlčí Hora, Krásný Buk.

Netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*): Je odstraňována podél toku Kamenice a Chřibské Kamenice, Brtnického potoka, Olešničky, kolem hraničního toku u obce Petrovice a na lokalitách NPR Kaňon Labe, Bynovec, Nová Oleška, Loubí, Podmokly, Ostrov a Janov.

Kolotočník ozdobný (*Telekia speciosa*): V roce 2022 bylo zahájeno odstraňování kolotočníku podél toku Kamenice.

Netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*): Od roku 2015 se Správa NP věnuje monitoringu a likvidaci netýkavky malokvěté v NPP Pravčická brána, kdy na počátku bylo odstraněno 87 000 rostlin, v roce 2022 už jen 840 rostlin.

V roce 2021 proběhlo mapování netýkavky malokvěté v NPR Růžák, při kterém byla objevena na 31 lokalitách. V roce 2022 proběhla likvidace na vybraných lokalitách ve svrchních partiích kopce. Celkem bylo odstraněno 33 600 rostlin, z toho 12 000 rostlin bylo vytrháno podél turistické stezky žáky ze ZŠ Březová z Děčína.

Tab.: Odstraňování netýkavky malokvěté v NPP Pravčická brána

Rok	Počet rostlin	Typ zásahu
2015	87 000	vytrhávání 4x ročně
2016	36 655	vytrhávání
2017	29 000	vytrhávání 2x ročně
2018	7 500	vytrhávání 2x ročně
2019	6 000	vytrhávání 2x ročně
2020	900	vytrhávání 2x ročně
2021	1 600	vytrhávání 2x ročně
2022	840	vytrhávání 2x ročně

6.2.2. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v CHKO

Na území CHKO je péče o nelesní ekosystémy soustředěna především do maloplošných zvláště chráněných území (přírodní rezervace, národní přírodní rezervace, přírodní památky), ale jsou řešeny i další lokality, kde je cílem zajištění specifického managementu zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů. Samostatnou kapitolou je péče o památné stromy a další významné stromy a stromořadí v krajině, údržba tůň na podporu obojživelníků nebo likvidace invazních rostlin.

V roce 2022 byly realizovány tyto druhy opatření (finanční náklady čerpané z PPK - blíže viz kap. 17.3):

- Realizace speciálních činností na podporu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů: na podporu obojživelníků a zlepšení vodního režimu byly obnoveny tůně na Staré Olešce a mezi Kámenem a Novou Oleškou, vybudován byl plazník na lokalitě Tiska u Tisé

- V rámci probíhajícího projektu na podporu žabníčku vzplývavého byla provedena jeho každoroční kontrola (přírodní památka Rybník u Králova mlýna).
- Ošetření památných stromů a významných stromů v krajině: byl realizován výřez náletu v okolí památného Preidlova jasanu v České Kamenici, bezpečnostní a zdravotní řez památného dubu U Bártíkovy školky na Jalůvčí, proveden byl bezpečnostní ořez významného stromu - jasanu v Srbské Kamenici, instalována byla bezpečnostní vazba na lípě v obci Růžová
- Výřezy náletu: z důvodu podpory zaniklých lučních společenstev byly redukovány náletové dřeviny v okolí Větrného vrchu. Vyřezán byl rákos z plochy PR Arba z důvodu snížení možnosti úkrytu pro černou zvěř.
- Obnova a údržba extenzivních ovocných sadů a stromořadí: byly provedeny dosadby za uhynulé jedince, výchovné řezy ovocných stromů a opravy individuálních ochran v alejích v Janově, Bynovci, na Vysoké Lípě, v Markvarticích, Veselém, v Rynarticích a Janské. V obci Huntířov byly doplněny v aleji uhynulé duby, v aleji na Větrném vrchu, v Janské a Růžové uhynulé lípy.
- Kosení travního porostu s cílem udržení žádoucí druhové skladby a podpory stanoviště zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů: byl realizován specifický management travních porostů (pokos v určených termínech) s výskytem modrásků, orchidejí apod. (přírodní památky Eiland, Hofberg, Pod lesem, přírodní rezervace Za pilou, Arba, Pekelský důl, Libouchecké rybníčky, Stará Oleška, Niva Olšového potoka, připravované přírodní památky Rašeliniště u Antonínova či Bledulová louka) a dalších lučních porostů v k. ú. Ludvíkovice, Prostřední Žleb, Loubí u Děčína, Tisá, Srbská Kamenice, Kunratice u České Kamenice nebo Mikulášovice). Byly pokoseny loučky v údolí Labe na podporu populace modrásků.
- Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům: bylo provedeno odstranění křídlatky japonské a sachalinské a netýkavky žláznaté především z okolí zasažených vodních toků (okolí Kamenice a jejích přítoků, Chřibské Kamenice, Petrovického potoka, okolí Labe a přítoků) a na dalších zasažených lokalitách na území CHKO včetně odstraňování netýkavky žláznaté v NPR Kaňon Labe. Byla provedena úvodní etapa likvidace pajasanu žláznatého v prostoru Pastýřské stěny v CHKO LP.
- Transfery obojživelníků: ochrana migrujících obojživelníků v období rozmnožování byla realizována na přechodových trasách na Maxičkách, u Vlčího jezera, Mezní louky, v Bynovci a v Dolní Kamenici.

6.3. Péče o lesní ekosystémy

6.3.1. Péče o lesní ekosystémy v NP

V rámci péče o genofond lesních dřevin byla z programu PPK v roce 2022 provedena údržba semenného sadu jedle bělokoré na Mezné - bylo provedeno odstranění náletových dřevin.

V semenné sadu v Doubici byl proveden zmlazovací řez u borovic a celá plocha sadu byla posečena.

Dále viz kapitoly 8 a 10.3.

6.3.2. Péče o lesní ekosystémy v CHKO

Na rozdíl od území NP není na území CHKO Správa NP majitelem lesních pozemků, a tedy ani neprovádí management lesa. Specifické potřeby ochrany přírody jsou zajištěny v rámci procesu schvalování lesních hospodářských plánů nebo osnov.

V roce 2022 byl v rámci PPK proveden ožin cílových v porostových skupinách na Kvádrberku, na Pastýřské stěně, na Jalůvčí, v Bělé a v Bynově. Byl realizován výřez zmlazení dubu červeného v okolí ZOO v Děčíně. V rámci podpory rozšíření původních geografických druhů byl na vhodné lokality přenesen javor v prostoru Pastýřské stěny. V prostoru Teplické ulice u odbočky na Škrabky v Děčíně byla provedena v lesních porostech úvodní etapa chemického ošetření invazního pajasanu žláznatého.

6.4. Reintrodukce lososa obecného

Losos obecný je na území NP České Švýcarsko vysazován od roku 1998 a do současnosti bylo vysazeno více než 1 900 000 ks lososa v kategorii plůdek, půlroček a roček.

- Jarní vypouštění lososa obecného – do řeky Kamenice v oblasti Dolského mlýnu a Hřenska bylo na jaře roku 2022 vypuštěno 600 ročků označených mikročipy pro opětovnou detekci při opakování monitorovacích odlovů
- Podzimní vypouštění lososa obecného – do řeky Kamenice bylo na podzim roku 2022 vypuštěno 5 000 půlročků označených na tukové ploutvičce.

Během vizuálního monitoringu podzimní migrace dospělých jedinců byly na podzim roku 2022 zaznamenány dvě jikernačky. V rámci pravidelného mapování stavu ichtyofauny se každoročně provádí odlovy na řece Křinici a Kamenici, které kromě počtu lososích strdlíc zaznamenávají také počty ostatních druhů ryb.

Přehledová tabulka vypouštění plůdku lososa obecného v letech 1998 – 2022 (ks)

Rok zarybnění	Velká Bělá	Chřibská Kamenice	Kamenice	Celkem povodí Kamenice
1998	10000			10000
1999	20000			20000
2000			71600	71600
2001			80000	80000
2002		13300	75000	88300
2003		13500	75000	88500
2004		10000	88500	98500
2005		44920	90000	134920
2006		39000	45000	84000
2007		107000	80000	187000
2008	21300	99300	50000	170600
2009		70000	50000	120000
2010		30000	90000	120000
2011		40000	20000	60000
2012		80000	40000	120000

2013		80000	40000	120000
2014		80000	40000	120000
2015		60000	80000	140000
2016		0	0	0
2017			30000	30000
2018			60000	60000
2019			100000	100000
2020			15000	15000
2021			15000	15000
2022			5600	5600
Celkem	51300	767020		1944020

7. Péče o kulturní dědictví

V roce 2022 pokračovala za pomoci dobrovolníků průběžná péče o:

- kulturní památku Dolský mlýn
- kulturní areál zaniklé osady Zadní Jetřichovic
- drobné památky na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce.

8. Péče o les

8.1. Těžební činnost

V roce 2022 byly v lesích NP prováděny zejména bezpečnostní nahodilé těžby, zaměřené na odstranění po kůrovcové kalamitě odumřelých smrkových souší, které se nacházely v bezprostřední blízkosti zástaveb, veřejných komunikací a turisticky značených tras a vážně by mohly ohrozit majetek a zdraví osob.

Těžba plánovaná

Druh těžby	2019		2020		2021		2022	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
výchovná	18	0,025	170	0,388	839	12,23	1376	7,97
obnovní	1035	1,437	1406	3,207	883	12,87	2490	14,42
mimořádná	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
rekonstrukce	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nahodilá	70991	98,54	42262	96,4	5139	74,90	13399	77,61
Celkem	72044	100,00	43838	100,0 0	6861	100,00	17265	100,00

Složení nahodilých těžeb

Nahodilá těžba	2019		2020		2021		2022	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
kůrovcová	59019	83,14	41968	99,30	5138	99,98	12843	95,85
lapáky	225	0,32	0	0,00	0	0,00	0	0,00
živelná	11747	16,55	294	0,70	1	0,02	0	0,00
ostatní	0	0,00	0	0,00	0	0,00	556	4,15
Celkem	70991	100,00	42262	100,00	5139	100,00	13399	100,00

Těžba dle dřevin (včetně samovýrob)

Dřevina	2019		2020		2021		2022	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
smrk	70392	97,71	42235	96,34	5138	74,89	13055	75,62
borovice	610	0,85	0	0,00	0	0,00	402	2,33
vejmutovka	260	0,36	309	0,70	702	10,23	1794	10,39
douglaska	0	0,00	0	0,00	0	0,00	287	1,66
modřín	778	1,08	1294	2,95	1020	14,87	1699	9,84

Jehličnaté celkem	72040	100,0	43838	100,0	6860	100,0	17237	99,84
dub červený	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
dub zimní	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
olše	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
buk	4	0,01	0	0,00	0	0,00	27	0,15
bříza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,01
jilm	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
jasan	0	0,00	0	0,00	1	0,01	0	0,00
Listnaté celkem	4	0,01	0	0,00	1	0,01	28	0,16
Těžba celkem	72044	100,0	43838	100,0	6861	100,0	17265	100,0

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu dokončené na odvozní místo

Způsob vyklízení dřevní hmoty	2019		2020		2021		2022	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
HSM	14619	20,84	3877	8,86	0	0,00	0	0,00
Potahy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Lanovky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Vyvážecí souprava	30863	44,00	17490	39,98	5055	95,16	9394	60,23
Traktory	2557	3,65	66	0,15	257	4,84	0	0,00
Harvestorová technologie	22100	31,51	22317	51,01	0	0,00	6204	39,77
Celkem	70139	100,00	43750	100,00	5312	100,00	15598	100,00

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu z lokality „pařez“ na vývozní místo

Způsob vyklízování dřevní hmoty	2022	
	m ³	%
lanovka	0	0,00
potahy	0	0,00
traktory	8 581	100,00
Celkem	8 581	100,00

8.2. Zalesňování a podsadby

K zalesňování vzniklých holin a k podsadbám v lesích NP je používáno výhradně reprodukčního materiálu z území NP, ze semen sebraných z geneticky vhodných porostů. Sběr osiva z rodičovských stromů JD je realizován šetrnou horolezeckou technologií (bez použití ocelových stupaček). Při sběru osiva dubu a buku a dalších listnatých dřevin je využíváno sítí, které jsou těsně před plánovaným dozráváním žaludů a bukvic rozprostřeny pod rodičovské stromy a pak pravidelně ze sítí vybírány a dlouhodobě uskladněny.

Zalesnění podle dřevin v roce 2022

Dřevina	Zalesnění (ha)	Síje (ha)	Celkem (ha)	Počet sazenic (v tis.)
jedle	0,92	0	0,92	2,2
jehličnaté celkem	0,92	0	0,92	2,2
dub	3,15	0	3,15	7,7
buk	31,82	0	31,82	85,8
habr				
javor klen				
jeřáb, líska	1,40	0	1,40	3,8
bříza				
listnaté celkem	36,37	0	36,37	97,3
Celkem	37,29	0	37,29	99,5

8.3. Ochrana kultur

Ochrana kultur byla realizována v následujícím rozsahu:

- ochrana kultur proti buřeni – zajištěna prostřednictvím ručního ožínání buřeně kolem sazenic,
- ochrana kultur proti škodám zvěří – zajištěna prostřednictvím letních nástřiků a podzimních nátěrů sazenic repelentními přípravky, dále bylo využito ovčí vlny,
- ochrana kultur oplocením byla realizována v rozsahu 15 766 m a oploceno bylo 19,09 ha.

Celkový rozsah ochrany kultur proti buřeni činil 45,75 ha, ochrana kultur repelentními nástřiky a nátěry činila 225,15 ha, ochrana kultur ovčí vlnou činila 101,1 ha.

8.4. Prořezávky a prostřihávky

V roce 2022 bylo provedeno 0 ha.

8.5. Ochrana lesa, škody na lesích vlivem přírodních živlů

Území NP je v době sucha vážně ohroženo nebezpečím vzniku lesních požárů a Správa NP v důsledku této skutečnosti zabezpečuje rozsáhlá preventivní opatření. V rámci prevence jsou organizovány pravidelné ochranné lesní služby (požární hlídky) se zaměřením na včasnou lokalizaci případných lesních požárů. Dne 24. 7. 2022 zasáhl území NP v oblasti Malinového dolu u Hřenska ničivý požár, který se vlivem povětrnostních podmínek rozšířil směrem na východ a podařilo se jej zdolat až 12. 8. 2022. Tento požár zasáhl území cca 1060 ha a je největším dosud evidovaným požárem na území České republiky.

9. Myslivost a rybářství

9.1 Myslivost

Zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, byla svěřena Správě NP České Švýcarsko působnost na úseku státní správy myslivosti. Rozhodnutím orgánu státní správy ze dne 21. 5. 2003 byla uznána vlastní honitba Správy NP s názvem NP České Švýcarsko. Základním cílem je dosažení přírodní rovnováhy mezi zvěří a prostředím.

Obecné zásady pro realizaci myslivecké činnosti na území NP

- Důslednou ochranou a zlepšováním biotopů udržet ohrožené populace původních druhů zvěře (např. rys ostrovid, sokol stěhovavý),
- zlepšováním stavu a ochranou biotopů vytvořit vhodné podmínky pro znovunavrácení některých druhů (tetřev hlušec, jeřábek lesní),
- při jednoznačném preferování kvalitativních kritérií za účelem zlepšování genofondu spárkaté zvěře, cílevědomě redukovat přemnoženou zvěř na normované jarní kmenové stavy, které vycházejí ze zájmů a potřeb ochrany přírody,
- postupně vyloučit nepůvodní druhy zvěře (např. psík mývalovitý, mýval severní),
- zajistit péči populacím původních druhů.

Plán chovu a lovu spárkaté zvěře 2021 / 2022 - vyhodnocení

HONITBA NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO	Zvěř jelení							
	jeleni				celkem	laně	kolouši	zvěř jelení celkem
	věková třída							
	I.	II.	III.					
	2-4 l.	5-8 l.	9 l. a starší					
Jakostní třída honitby	III. + IV.							
Normovaný stav	16	13	7		36	36	17	89
Minimální stav	13	11	5		29	29	14	72
Plán lovu 2021 / 2022	35	14	5		54	82	64	200
Skutečný lov 2021 / 2022	25	12	8		45	88	78	211

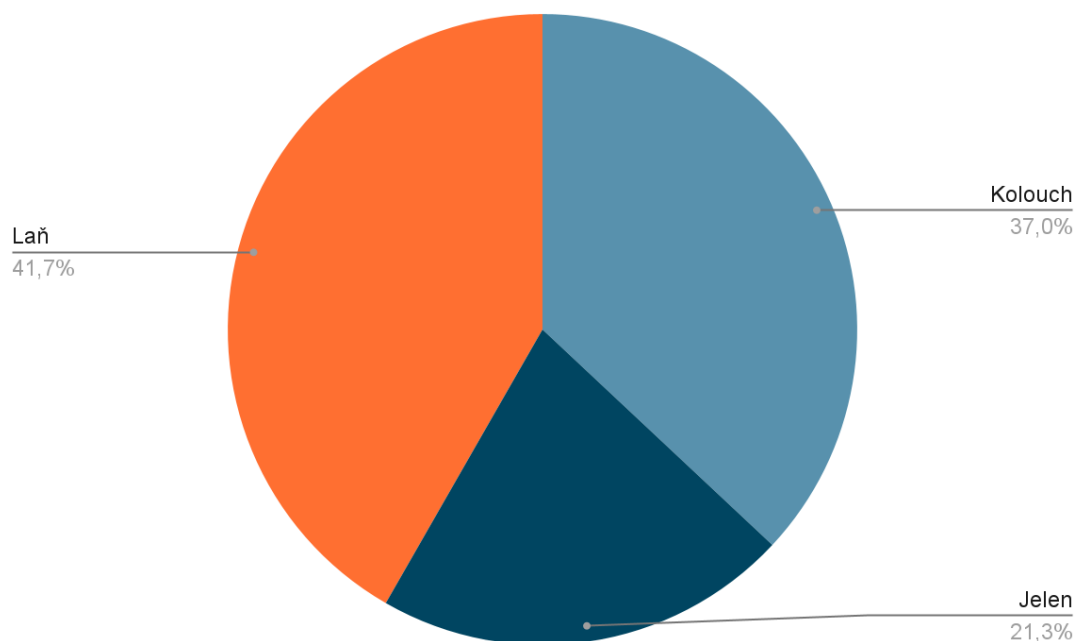
Plán chovu a lovu spárkaté zvěře 2021 / 2022 - vyhodnocení

HONITBA NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO	Zvěř srnčí						
	srnci				srny	srnčata	zvěř srnčí celkem
	věková třída			celkem			
	I.	II.	III.				
	1-2 l.	3-4 l.	5 l. a starší				
Jakostní třída honitby	IV.						
Normovaný stav	21	12	17	50	50	28	128
Minimální stav	14	8	13	35	35	21	91
Plán lovu 2021 / 2022	1	1	0	1	0	1	4
Skutečný lov 2021 / 2022	2	2	2	6	2	5	13

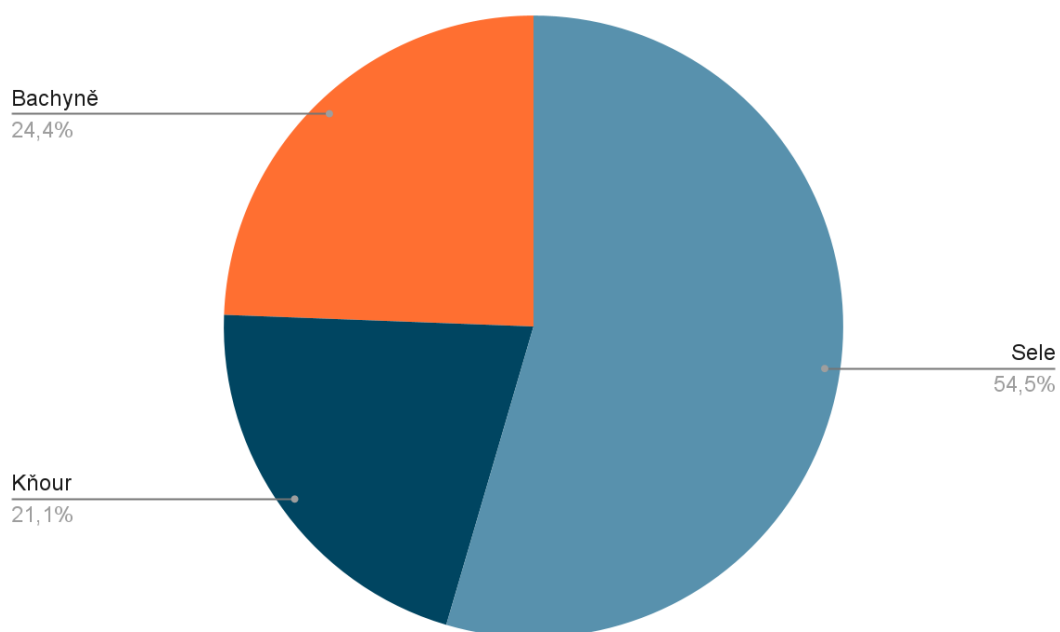
Plán chovu a lovu spárkaté zvěře 2021 / 2022 - vyhodnocení

HONITBA NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO	Zvěř černá						
	kňouři				bachyně	selata	divoká prasata celkem
	věková třída			kňouři Celkem			
	I.	II.	III.				
	1-2 l.	3-4 l.	5 l. a starší				
Jakostní třída honitby	IV.						
Normovaný stav	3	5	3	11	11	7	29
Minimální stav	2	4	2	8	8	5	21
Plán lovu 2021 / 2022	13	8	2	23	16	28	67
Skutečný lov 2021 / 2022	38	4	2	44	51	114	209

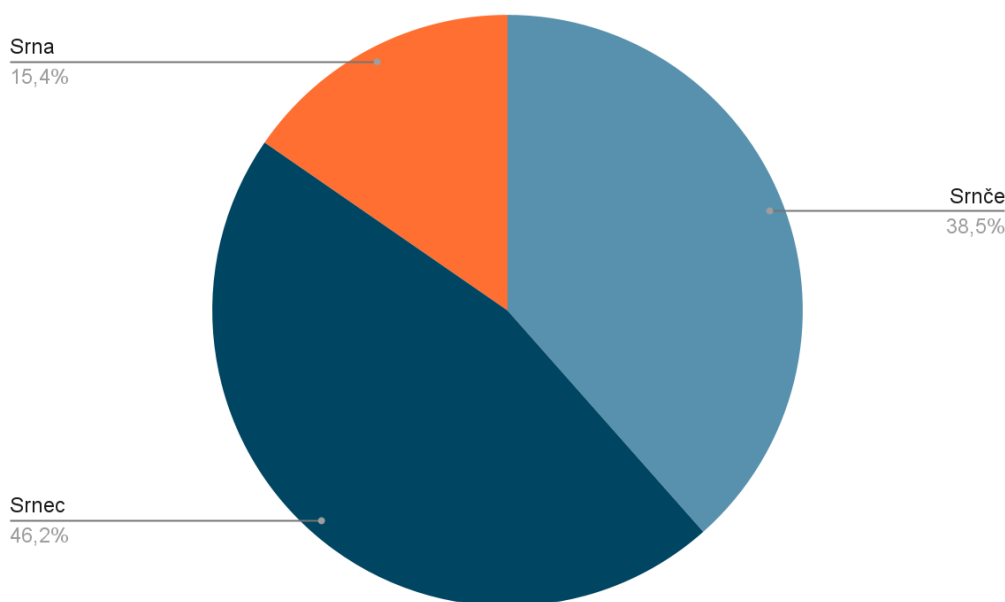
Struktura lovu jelení zvěře v mysliveckém roce 2021/2022 (v %)



Struktura lovu černé zvěře v mysliveckém roce 2021/2022 (v %)



Struktura lovu srnčí zvěře v mysliveckém roce 2021/2022 (v %)



9.2. Rybářství

Základním cílem rybářského hospodaření na území národního parku je zachování a zlepšování přírodních podmínek pro rozvoj populací původních druhů ryb a jiných druhů vodních živočichů a tím uvedení rybářského hospodaření do souladu s potřebami a zájmy ochrany přírody.

V rybářských revírech hospodaří přímo Správa NP ČŠ. Za tímto účelem byly vytvořeny dva režijní pstruhové revíry, na kterých je vyhlášen úplný zákaz rybolovu. Oba rybářské revíry jsou vyhlášeny chráněnou rybí oblastí, není zde tedy povolen sportovní rybolov. Lov ryb je povolen pouze ve zvláštních případech, např. v rámci monitoringu obsádky, zjištění zdravotního stavu ryb, při životu nebezpečném znečištění vod či pro vědecké účely, a to na základě Rozhodnutí MŽP č.j. 55360/ENV/09, 382/640/09 ze dne 30. 12. 2009.

- Pstruhový rybářský revír Kamenice 1 - prioritou péče o tento rybářský revír je každoroční vysazování lososa obecného (*Salmo salar*) - viz kapitola 6.4.
- Pstruhový rybářský revír Křinice 1 - zde jsou vytvářeny podmínky pro přirozenou autoregulaci původních druhů ryb.

10. Výzkum a monitoring

10.1. Výzkum a monitoring živočichů

Monitoring ptačí oblasti Labské pískovce

V rámci soustavy chráněných území Evropské unie NATURA 2000, Ptačí oblast Labské pískovce (dále jen POLP) je každoročně prováděn monitoring vybraných ptačích druhů. V roce 2022 se jednalo o sokola stěhovavého, výra velkého, datla černého, žlunu šedou, strakapouda prostředního, lejska malého, lejska bělokrkého, chřástala polního a tetřívka obecného.

- Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*): Celkem 14 obsazených teritorií z nichž bylo u 8 prokázáno hnízdění – všechna úspěšná. Bylo vyvedeno 24 mlád'at.
- Výr velký (*Bubo bubo*): Celkem 18 obsazených lokalit, resp. teritorií. Nedohledáno žádné hnízdo.
- Datel černý (*Dryocopus martius*): Celkem 94 obsazených teritorií.
- Žluna šedá (*Picus canus*): Celkem 14 obsazených teritorií.
- Strakapoud prostřední (*Dendrocoptes medius*): Celkem 12 obsazených teritorií na 4 lokalitách.
- Leisek malý (*Ficedula parva*): V roce 2022 nebyl zjištěn žádný zpívající samec.
- Leisek bělokrký (*Ficedula albicollis*): V roce 2022 nebyl zjištěn žádný zpívající samec.
- Chřástal polní (*Crex crex*): Sčítán ve dvou termínech, 1. na konci května, 2. na konci června. V PO Labské pískovce zjištěno v prvním termínu 6 volajících samců, ve druhém 1 volající samec.
- Tetřívek obecný (*Lyrurus tetrix*): Nebyl zjištěn na žádné lokalitě. Poslední tokající tetřívek na sledovaném území zaznamenán v roce 2010.

Kroužkování vybraných ptačích druhů na území NPČŠ a CHKO LP v roce 2022

- Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*): Bylo okroužkováno celkem 14 mlád'at.
- Datel černý (*Dryocopus martius*): Bylo okroužkováno celkem 29 mlád'at.
- Čáp černý (*Ciconia nigra*): Bylo okroužkováno celkem 8 mlád'at.

10.2. Výzkum a monitoring rostlin, hub a lišejníků a jejich biotopů

Monitoring žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) v CHKO Labské pískovce v roce 2022

Zhotovitel: Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Hydrobiologický ústav, Mgr. Martina Čtvrtlíková, Ph.D.

Monitoring žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) byl proveden v Královomlýnském rybníce, hasičské nádrži (dvě přirozené lokality) a v náhonu Královomlýnského rybníka (náhradní nádrž), a to v souladu s platnou výjimkou z druhové a územní ochrany (SNPCS 04294/2020, SZ SNPCS 02791/2020/3). Vvysledky monitoringu jsou uvedeny v závěrečné zprávě a v elektronické podobě na portálu AOPK ČR (<http://mod.nature.cz>).

Stav zkušební záchranné kultury žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) v CHKO Labské pískovce

Zhotovitel: Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Hydrobiologický ústav, Mgr. Martina Čtvrtlíková, Ph.D.

Předmětem práce byla kontrola stavu záchranné kultury rostlin kriticky ohroženého žabníčku vzplývavého (předmět ochrany PP a EVL), které byly v roce 2015 přesazeny do tří náhradních nádrží za účelem zkušebního transferu populace před zahájením rekonstrukce Královomlýnského rybníka. V letních měsících bylo pomocí potápěčské techniky provedeno pravidelné preventivní ředění expanzivní sítiny cibulkaté (*Juncus bulbosus*) v původní populaci žabníčku v Královomlýnském rybníce. Výsledky prací jsou uvedeny v závěrečné zprávě (Čtvrtlíková 2022).

Sledování mikroklimatu a monitoring vegetace v NP České Švýcarsko (2021 – 2023)

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i, Průhonice

Odpovědný garant: Mgr. Martin Kopecký, Ph.D.

Monitoring mikroklimatu byl zahájen na území národního parku v rámci projektu Komplexní monitoring území NP České Švýcarsko, který zde probíhal v letech 2008-2010, a to v 5 roklích (Babylon, Pryskyřičný důl, U Hauschengrundu, U Pytlácké rokle, Zlé díry). Cílem monitoringu bylo provedení detailních dlouhodobých mikroklimatických měření, která měla zmapovat mikroklima v celém

profilu roklí a vyhodnotit jeho vliv na výskyt vybraných druhů rostlin i celých společenstev.

V následujících letech byl zredukován počet sledovaných roklí a sledování mikroklimatu se rozšířilo i na místa ležící mimo inverzní rokle (vrcholové partie skal, skalní plošiny a svahy). Síť mikroklimatických stanic tak pokrývá základní tvary reliéfu pískovcového skalního města. V současné době je v terénu celkem rozmístěno 120 mikroklimatických měřících stanic TMS3 a TMS-T1 (Tomst s.r.o., www.tomst.com), které jsou rozmístěny ve stratifikované síti pokrývající území národního parku. Stanice měří teplotu nad povrchem země, teplotu povrchu země, teplotu půdy, půdní vlhkost a od roku 2019 je měřena i teplota ve 2 m nad povrchem.

Z měření vyplývá, že v území je patrná teplotní inverse, kdy vztah vzdušné teploty s nadmořskou výškou je přibližně obrácený v porovnání s obvyklým adiabatickým poklesem teplot v atmosféře, přičemž přízemní teploty jsou více určovány lokálním reliéfem (sklon a orientace svahu, pozice na svahu) než teploty ve 2 m. Výsledky jsou shrnuty v závěrečných zprávách.

Cílem dlouhodobého sledování mikroklimatu na území NP České Švýcarsko je zmapování mikroklimatických poměrů pískovcového skalního města a jeho vlivu na vegetaci a vybrané druhy rostlin a hub.

Strategie a vyhodnocení managementu invazních druhů rostlin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i., Průhonice

Odborný garant: Ing. Jan Pergl, Ph.D.

Cílem projektu je vypracování strategie monitoringu a managementu invazních druhů v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Dále vytvoření metodiky mapování a monitoringu invazních druhů a její ověření na reálných datech a vyhodnocení managementu vybraných invazních druhů v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce.

Doba trvání projektu: 2020 – 2022.

Komplexní monitoring v Národním parku České Švýcarsko

V roce 2020 se Správa NP stala nositelem projektu „Komplexní monitoring v Národním parku České Švýcarsko“, který je financován z Operačního programu životní prostředí. Projekt je rozdělen do 7 částí, z nichž 5 je zaměřeno na sledování

stavu a vývoje lesních ekosystémů a 2 jsou zaměřeny na monitoring neživé přírody, podrobný popis viz níže.

Monitoring jevů ve všech konkrétních oblastech je zdrojem velmi cenných dat potřebných pro správné rozhodování při stanovování managementových opatření. Pro nastavení správného systému těchto opatření je nutné vycházet z přesného popisu jevů probíhajících na území národního parku. Monitoring všech vytipovaných oblastí zajistí Správě NP dostatečné množství odpovídajících informací.

Dobrá trvání projektu: 2020 - 2023

Popis jednotlivých částí projektu:

1. Biomonitoring lesních ekosystémů

Zhotovitel: Mgr. Martin Adámek, Ph.D.

Monitoring lesních ekosystémů byl zahájen v letech 2002 – 2004, kdy byla na 9 lokalitách vymezena dvojice monitorovacích ploch a interval sledování byl stanoven na 5 let. V rámci projektu proběhne již 5. opakované sledování. Dlouhodobý monitoring bude vypovídajícím způsobem dokumentovat vývoj reprezentativních lesních společenstev.

2. Dynamika kulturních smrčín a pokalamitních holin ponechaných samovolnému vývoji v rámci přírodních podmínek Národního parku České Švýcarsko

Cílem projektu je zachytit dynamiku rozpadajících se kulturních smrčín, či holin vzniklých po asanaci podkorního hmyzu, jelikož lze předpokládat, že takto vzniklá společenstva budou dominantním typem pro budoucí desetiletí.

Přínosem pro další rozhodování Správy NP bude porovnání procesů ve čtyřech potenciálních variantách budoucího vývoje:

- i) pod odumřelým porostem v rokli,
- ii) pod odumřelým porostem na skalním plateau,
- iii) na holině v rokli
- iv) na holině na skalním plateau.

Správa NP pak bude na základě takto získaných poznatků rozhodovat, do jaké míry bude do disturbančních procesů zasahovat, zda se bude s takto vzniklými společenstvy dále pracovat a pokud ano, tak jakým způsobem. Znalost dynamiky a kompetice dřevin těchto sukcesních stádií a jejich dalšího vývoje, může napomoci zachycení změn a směřování potenciální přirozené vegetace, jejíž drift je v závislosti na změnách klimatu jistý, ale jeho směr neznámý.

3. Monitoring lesních ekosystémů - stabilizace sítě bodů pro provozní inventarizaci lesních ekosystémů

Zhotovitel: Ing. Jiří Zahradníček

Dlouhodobé sledování vývoje lesních ekosystémů a založení inventarizační sítě pro tvorbu LHP metodou provozní statistické inventarizace. Síť zahrnuje 1300 inventarizačních ploch.

Přínosem bude objektivního zjištění aktuálního stavu lesa s využitím statistických metod a započetí monitoringu, který poskytne údaje o dynamice vývoje lesních ekosystémů.

4. Monitoring vod

V rámci monitoringu vod bude zajištěna instalace a provoz 2 automatických měřicích přístrojů pro sledování kvality vody s možností odesílání varovných zpráv v případě překročení limitních hodnot. Jeden měřicí přístroj bude instalován na vodním toku Kamenice v lokalitě Ferdinandova soutěska, druhý na vodním toku Křinice v lokalitě Kyjov. Kvalita vody v obou vodních tocích protékajících územím NP, mimo jiné i první zónou NP, je do značné míry ovlivněná činností člověka resp. urbanizovaným územím, z něž tyto toky do NP přitékají. Křinice je zároveň hraničním vodním tokem.

Cílem umístění automatických měřicích přístrojů pro sledování kvality vody, chemismu toku a podchycení změn chemismu s možností odesílání varovných zpráv v případě překročení limitních hodnot.

5. Automatický inklinometrický monitoring (Pravčická brána, Přílepek)

Zhotovitel: AZ Consult spol. s r.o.

Odpovědný garant: Ing. Jakub Šafránek

Cílem projektu je rozšířit stávající monitoring o další prvek, a to o měření náklonu přílepku na pískovcové Pravčické bráně a na tzv. „Přílepku“ nad Gabrielinou stezkou. Zařízení bude osazeno na Pravčické bráně do prostoru převisu mezi mostovým tělesem brány a vklíněným skalním blokem na vnějším pilíři Pravčické brány. Na Přílepku bude zařízení osazeno na vrcholové skalní plošině přímo na skalním objektu Přílepek. Zařízení bude pořizovat záznam náklonu každou hodinu a bude jej posílat pomocí brány do webového rozhraní a záloha bude ukládána na server Správy NP.

6. Sledování vývoje a změny lesních ekosystémů v Národním parku České Švýcarsko na základě LMS-leteckých měřických snímků

Předmětem této části projektu je pořízení dvou multispektrálních, leteckých měřických snímků v kvalitě true ortofoto, včetně infračerveného spektra CIR vhodného pro analýzu zdravotního stavu lesa.

7. Sledování vývoje a změny lesních ekosystémů v Národním parku České Švýcarsko na základě fytocenologických dat

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i, Průhonice

Odpovědný garant: Mgr. Martin Adámek, Ph.D.

Cílem je získat informace o vývoji lesních ekosystémů na základě dlouhodobého sledování fytocenologické složky v NP České Švýcarsko, která bude zachycovat již počáteční stádium po kůrovcové gradaci. V rámci projektu bude provedeno fytocenologické snímkování metodou tzv. curyšsko-montpelliérské školy na 1100 plochách o výměře 100 m², které budou rozmístěny po celém území NP ve všech typech vývoje lesa.

Projekt Komplexního monitoringu v Národním parku České Švýcarsko pokračoval i v roce 2022, kdy probíhal monitoring lesních ekosystémů, sledování sukcese pokalamitního stavu kulturních smrčín a holín, pokračovalo fytocenologické snímkování, sledování kvality vody na řece Kamenici a Křinici, monitoring pohybu skalních bloků na Pravčické bráně a na Přílepku a bylo dokončeno a vyhodnoceno letecké snímkování Národního parku České Švýcarsko.

Vyhodnocení prehistorických a historických změn ve složení lesních porostů na území dnešního NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce: podklad pro Strategie managementu dřevin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko a obnovu přirozených funkcí lesa na základě vyhodnocení paleoekologických dat

Zhotovitel: Doc. Petr Pokorný, Ph.D., Centrum pro teoretická studia, společné pracoviště University Karlovy a Akademie věd České republiky

Cílem projektu je poznání zákonitostí prehistorického a historického výskytu dřevin v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce na základě kterého, vyplynou návrhy opatření vedoucích k dosažení vyváženého druhového složení lesních porostů v

tomto zájmovém území, které budou resilientní k aktuálně probíhajícím klimatickým změnám.

V roce 2022 byl projekt dokončen. V rámci projektu byl vytvořen model vegetačního vývoje zkoumaného území, který umožňuje i) odhad přírodě blízké druhové složení stromového patra pro libovolnou plochu dotčeného území a ii) porozumět trajektorii vegetačního vývoje, která k tomuto stavu vedla.

Výzkum a ochrana genetické diverzity cenných zbytkových populací smrku ztepilého v souvislosti s adaptací na zvýšenou extremitu klimatu

Cílem projektu je nastavit a modelově aplikovat technologii vegetativní reprodukce geneticky různorodých jedinců cenných zbytkových populací smrku chlumního ekotypu (NP Podyjí, NP České Švýcarsko, Orlický n. Vlt., Kácov) a smrků přeživších sucho a kůrovcovou kalamitu (Kácov, Klokočná, APHA). Projekt je získán na dobu od r. 2020 – 2024 z programu TAČR Prostředí pro život.

Monitoring stavu a vývoje souší po kůrovcové kalamitě

Projekt se zaměřuje na zjišťování údajů o stojících souších pro: 1) Lokalizaci a zjištění rozsahu a zásob suchých porostů pomocí moderních metod dálkového průzkumu Země kalibrovaných podrobným pozemním měřením. 2) Sledování stavu a stability kůrovcových souší v porostech s ohledem na rizika pádu a požáru, v závislosti na vlastnostech stanoviště 3) Predikce stavu a vývoje odumřelých porostů v čase 4) Návrh managementu s přihlédnutím k zjištěnému stavu a rizikům suchých porostů v závislosti na faktorech stanoviště.

Projekt NAZV má trvání na dobu od roku 2021 do 2023.

Projekt RAGO: „Likvidace invazních druhů v praxi“

Řešitel: Česká zemědělská univerzita, fakulta životního prostředí

Odpovědný garant: doc. Ing. Kateřina Berchová-Bímová, Ph.D.

Doba trvání projektu: 2022 – 2024

Cíl projektu: Monitoring a likvidace invazních druhů rostlin na vybraných lokalitách podle certifikovaných metodik Ministerstva životního prostředí ČR.

Monitoring ohrožení zájmových lokalit invazními nepůvodními druhy, likvidace těchto druhů a hodnocení efektivity zásahů se uskuteční na lokalitách velkoplošných chráněných území NP České Švýcarsko a CHKO Labské Pískovce, NP Podyjí a NP a CHKO Šumava.

10.4. Monitoring Oddělení geologie

Monitoring nestabilních skalních objektů slouží Správě NP zejména jako nástroj pro rozhodování při likvidaci potencionálně nebezpečných skalních objektů, které by mohly hrozit návštěvníkům NP, ale rovněž i o způsobu sanace zjištěného nebezpečného objektu.

- **Ruční monitoring geodynamických jevů:** Pokračoval pravidelný systematický monitoring nestabilních skalních objektů v NP České Švýcarsko pomocí dilatometrického měření prováděného ručními dilatometry. Ručním dilatometrickým sledováním bylo monitorováno 39 širších lokalit s 270 skalními objekty s různou mírou nestability, na kterých je osazeno takřka 500 měřících bodů a pokračovalo průběžné vyhodnocování získaných dat.
- **Automatický monitoring geodynamických jevů na Pravčické bráně a Přílepku:** Na Pravčické bráně a Přílepku byl provozován automatický monitoring v rámci projektu komplexního monitoringu hrazeného z Operačního programu životní prostředí. Byly zde provozovány dilatometry v kombinaci s náklonoměrem.
- **Monitoring srážek na Kuním vrchu:** Bylo pokračováno v monitoringu srážkových vod na lokalitě Kuní vrch.

10.5. Hydrometeorologický monitoring

Pokračoval monitoring na meteorologické stanici Na Tokání. Hodnoty meteorologických prvků jsou měřeny v desetiminutových intervalech (např. průměrná, max. a min. teplota ve 2 m nad zemí, přízemní teplota, teplota půdy v různých hloubkách, vlhkost vzduchu, srážkový úhrn, doba přímého slunečního osvětlení, tlak vzduchu, rychlost, směr a dráha větru). Data z měření jsou pravidelně přenášena prostřednictvím sítě GSM na externí server. Pro prohlížení průběhu hodnot meteorologických prvků v definovaném období a pro stažení dat je k dispozici webová aplikace. Vybrané údaje jsou zveřejňovány rovněž na oficiálních webových stránkách ČHMÚ.

10.6. Monitoring návštěvnosti

Automatický monitoring na území NPČŠ

Pokračoval monitoring na 19 lokalitách s využitím sčítací technologie Eco Counter. Monitoring návštěvnosti byl smluvně zajištěn společností Partnerství o.p.s.

Kompletní výsledky monitoringu jsou uvedeny ve výroční zprávě uložené na Správě NP v Krásné Lípě.

Celkové výsledky monitoringu návštěvnosti na území NPČŠ a CHKO LP v roce 2022

Lokalita	Rozlišení pěší, cyklo, moto	Rozlišení směru	Počet průchodů
Edmundova soutěska	ne	ano	139221
Tři prameny	ne	ano	161487
Gabrielina stezka	ne	ne	83296
Mezná	ne	ne	90706
Soorgrund	ne	ano	4548
Kamenická Stráň	ne	ne	16625
Šaunštejn	ne	ne	31262
Zadní Jetřichovice	ne	ano	26401
Ozdravovna Jetřichovice	ne	ne	79906
Panenská jedle	ne	ne	473
Zadní Doubice	ne	ano	20429

Turistický most	ne	ne	17728
Sýrový potok	ne	ano	29978
Velký Zschand	ne	ne	85
U Eustacha	ne	ano	5214
Kyjovské údolí	ano	ano	43357
Česká silnice	ano	ano	21378
Saula - Tokáň	ano	ano	27455
Klenotnice	ne	ano	5556

11. Ochrana majetku a zdraví

Přehled finančních prostředků vynaložených na ochranu majetku a zdraví návštěvníků a obyvatel území NP v roce 2022 je uveden v tabulce.

Náklady na bezpečnostní opatření zajištěná Správou NP v roce 2022	
Opatření	Náklady (Kč) ^{*)}
Vyčištění dynamické bariéry ve Hřensku, Odstranění 4 qm bloku, vyčištění sítě bariéry od písku a sutě, oprava sítě bariéry, uvedení do provozu	77 515,53
Vyčištění dynamické bariéry ve Hřensku od nánosů cca 20 qm písku, který byl splaven z okolního terénu	143 478,00
CELKEM	220 993,53

11.1. Sanace nestabilních skalních objektů

V roce 2022 byla provedeny jedna sanace zaměřená na prevenci skalního řízení:

Lokalita	Typ sanačního zásahu	Objem	Ohrožení	Realizace
Edmundova soutěska	odstranění nebezpečného skalního bloku na TS v Edmundově soutěsce	30 m ³	Turistická stezka	Realizace ODG

11.2. Bezpečnost na turistických trasách

S ohledem na zvyšující se riziko pádu odumřelých smrkových souší na území NP prováděla Správa NP v roce 2022 opatření eliminujících riziko pádu stromů na značené turistické trasy:

- Lesní správa NP, oddělení stráže přírody a oddělení skalní čety zajišťovaly pravidelný monitoring a údržbu všech turistických tras, cyklotras a dalších míst k zajištění bezpečnosti návštěvníků NP.

11.3. Integrovaný záchranný systém

V roce 2022 byla prováděna běžná údržba značení bodů Integrovaného záchranného systému (IZS) na území NP, který byl vytvořený Správou NP v roce 2008 ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému Ústeckého kraje. Po skončení požáru z 24. 7. 2023 byla provedena kompletní revize označení bodů IZS v terénu.

11.4. Ostatní

Ve dnech se zvýšenou návštěvností byly na území NP a CHKO prováděny preventivní protipožární hlídky složené z dobrovolníků a zaměstnanců. V rámci hlídek byla navštěvována místa s pravidelným výskytem ohnišť, která byla opakovaně odstraňována, v několika případech i dohašována.

12. Strážní služba, péče o turistickou infrastrukturu

12.1. Strážní služba

V průběhu roku 2022 zajišťovalo oddělení stráže přírody každodenní kontakt s návštěvníky NP a CHKO při podávání informací a dohled nad dodržováním zákonných podmínek při pohybu na území NP a CHKO. Převážná část méně závažných přestupků byla vyřešena domluvou nebo napomenutím. Na území NP a CHKO LP bylo v roce 2022 strážci uděleno 93 blokových pokut v celkové výši 127 500,-Kč. Nejčastěji řešeným přestupkem byly vjezdy motorovým vozidlem na území NP a CHKO.

V jarních měsících se strážci podíleli na monitoringu zvláště chráněných druhů živočichů, označování a zabezpečení dočasně chráněných ploch při hnízdění vybraných druhů ptáků apod. Ve dnech se zvýšenou návštěvností strážci prováděli protipožární preventivní činnost.

Ve dnech se zvýšenou návštěvností byly prováděny společné hlídky zejména s Poříční Policií a Speciální pořádkovou jednotkou Policie ČR. Pokračovala spolupráce obcemi a dalšími dotčenými organizacemi v okolí NP.

V průběhu požáru na území NP spolupracovali strážci zejména na koordinaci zajištění území se zákazem vstupu a uzavírek turistických tras, zajištění bezpečnosti, zavádění zasahujících jednotek IZS a dalších.

Aktiv dobrovolných strážců přírody

- Ke konci roku 2022 byl stav aktivu 32 dobrovolných strážců
- Dobrovolní strážci pomáhali v roce 2022 v rámci pochůzek zaměřených na zajištění dočasně chráněných ploch v jarním období, poskytování informací návštěvníkům a dohlížení na dodržování pravidel pro pobyt v NP v průběhu turistické sezóny.

12.2. Péče o turistickou infrastrukturu

Pokračovala dlouhodobá spolupráce se zástupci KČT při údržbě pruhového značení a směrovek na území NP.

- V roce 2022 byly dokončeny práce na kompletní rekonstrukci vyhlídkového altánu na Mariině vyhlídce.
- V roce 2022 byla dokončena kompletní rekonstrukce přístupu na skalní hrad Šaunštejn.
- Po celý rok probíhaly průběžné kontroly a opravy turistických stezek a dalšího turistického vybavení. V roce 2022 bylo na opravu a údržbu turistické infrastruktury a prvků ochrannářského značení vynaloženo celkem:
 - 2 200 000,- Kč v rámci podprogramu Správa nezcizitelného státního majetku ve zvláště chráněných územích
 - 994 042,- Kč v rámci běžného rozpočtu Správy NP

13. Práce s veřejností

13.1. Akce pro veřejnost

V roce 2022 se pořádání akcí pro veřejnost neslo v duchu oslav 50 let od založení CHKO Labské pískovce, kdy se správa zavázala uspořádat 50 akcí k 50 letům této chráněné oblasti. Bohužel zejména během léta a podzimu byla realizace připravených aktivit ovlivněna probíhajícím lesním požárem, kdy musely být zrušeny exkurze se strážci a odborníky v terénu. Zrušena byla také tradiční akce Dny lesních řemesel.

Nejvýznamnější akce pro veřejnost pořádané Správou NP v roce 2022:

- V rámci oslav Evropského dne chráněných území proběhly akce: v Plšíkově učebně kurz pro pedagogy Knihy o přírodě jako klíč k dětským srdcím, dílnička pro rodiny s dětmi, odborná přednáška na téma Bobři na Labi a exkurze pro veřejnost a pedagogy na téma regionální historie.
- 9. 6. 2022 byla slavnostní vernisáží zahájena výstava 50 nej... CHKO Labské pískovce na Děčínském zámku
- Noc pro netopýry 9. 9. 2022
- Správa NP se účastnila akce Den Země v Děčíně u městské knihovny 21. 4. 2022
- K 50 letům CHKO proběhla celoroční vlastivědná soutěž: Putování krajinou pískovcových skal

Brigády

V rámci brigád se dobrovolníci zapojovali do péče o kulturní památku Dolský mlýn a zaniklý areál osady Zadní Jetřichovice (podrobnosti viz kapitola 7).

Celkový přehled realizovaných brigád		
Druh brigády	Počet akcí	Počet účastníků
Péče o Dolský mlýn	4	50
Péče o areál Zad. Jetřichovice	4	48
Úklid říčky Kamenice v České Kamenici	1	23
Sázení stromků v okolí Doubice	1	18

13.2. Výstavní činnost, naučné stezky, terénní informační systém

Realizované výstavy

- Výstava 50 nej... CHKO Labské pískovce na Děčínském zámku (červen - červenec)
- Výstava 50 nej... CHKO Labské pískovce v Jílovém na zámku (srpen – říjen)
- Výstava stará lesní řemesla v Srbské Kamenici na infocentru (květen – září)

Celkový přehled realizovaných akcí pro veřejnost:		
Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Exkurze pro veřejnost	19	140
Přednášky pro veřejnost	4	80
Výstavy	3	nezjišťováno
Soutěže	2	450
Dílničky pro veřejnost	4	75
Ostatní akce pro veřejnost	3	800
Exkurze pro pedagogy	7	140
Kurzy pro pedagogy	3	45
CELKEM	58+	1730

Naučné stezky, zážitkový areál Rysí stezka

- V roce 2022 probíhaly průběžné kontroly a opravy naučných stezek, dětských hřišť a zážitkového areálu Rysí stezka. Byly vybudovány nové prvky v zážitkovém areálu Rysí stezka.
- V roce 2022 byla zahájena práce na projektu Údolím říčky Křinice všemi smysly, z kterého do roku 2024 vznikne nová interaktivní stezka v Kyjovském údolí vhodná i pro osoby s hendikepem. Projekt je realizován s finanční podporou Státního fondu Životní prostředí v rámci Národního programu Životní prostředí. Celkové způsobilé výdaje: 1.117.599,- Kč.



STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

*Tento projekt je spolufinancován Státním fondem
životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra
životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz*

13.3. Práce s dětmi a mládeží

- V roce 2022 dokončila a Správa NP v oblasti práce s dětmi a mládeží projekt s finanční podporou Státního fondu Životní prostředí v rámci Národního programu Životní prostředí „Škola národního parku“. Z projektu proběhly exkurze pro pedagogy za příklady dobré praxe nebo s odborným zaměřením a dále exkurze pro školy. Připravila se metodika certifikace Škol Národního parku České Švýcarsko a bylo vydáno několik nových tiskovin. Projekt v celkové výši 1.150.000,- Kč probíhal v letech 2020 – 2022.
- V roce 2022 Správa NP zahájila projekt v oblasti práce s dětmi a mládeží i veřejností projekt s finanční podporou Státního fondu Životní prostředí v rámci Národního programu Životní prostředí „Plšíkova učebna 2 – EVVO v NP České Švýcarsko“. Z projektu proběhly exkurze pro Junior Rangery, dílničky pro rodiny s dětmi, ale i přednášky pro veřejnost. Projekt v celkové výši 1.153.250,- Kč probíhá v letech 2022 – 2024.



STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

*Tento projekt je spolufinancován Státním fondem
životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra
životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz*

Výukové programy, přednášky a exkurze

Správa národního parku realizuje pro školní i mimoškolní organizované kolektivy přednášky, exkurze a výukové programy. Přednášky realizuje Správa NP buď přímo ve školských zařízeních v okolí NP České Švýcarsko (především bývalý okres Děčín), popřípadě na jiných vhodných místech. Exkurze probíhají na území NP České Švýcarsko nebo v nejbližším okolí (CHKO Labské pískovce a Lužické hory). Většina výukových programů je realizována v areálu Správy NP či v Plšíkově učebně (dřevostavba).

Přehled realizovaných akcí pro děti a mládež v režii Správy NP České Švýcarsko:		
Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Výukový program vč. přednášek a exkurzí	58	1360

Zájmové útvary

Správa NP v roce 2022 zajišťovala vedení hravého přírodovědného oddílu JUNIOR RANGER v Krásné Lípě (zřizovatel: ČSOP Netopýr Varnsdorf). Oddíl měl v roce 2022 celkem tři družiny (všechny družiny se schází v klubovně v budově Správy NP České Švýcarsko v Krásné Lípě). Oddíl měl celkem 55 členů. Programovou náplň družin tvořily ekologická výchova, turistika, tábornictví, hry, soutěže, sport, výlety do přírody atp. Celoroční činnost oddílu byla završena čtrnáctidenním (+ 7 dní navíc s instruktory oddílu) táborem pro starší členy, který se uskutečnil ve Šluknovském výběžku a jedním příměstským táborem pro mladší členy, které se uskutečnily v Krásné Lípě v Plšíkově učebně. Činnost oddílu zajišťovali pracovníci Správy NP ve spolupráci s dobrovolnými vedoucími. Přehled všech uskutečněných akcí oddílu je uveden v tabulce. Členové oddílu se také zúčastnili mezinárodního tábora v NP Thayatal, který se po covidové přestávce opět konal.

Přehled aktivit oddílu Junior Ranger	
AKTIVITA	POČET
Družinová schůzka	72
Víkendová akce	9
Letní stanový tábor (21 dní)	1
Příměstský tábor (Plšíkova učebna)	1
Účast na mezinárodním táboře v NP Thayatal	1
Setkání s Junior Rangery z Německa	1

13.4. Informační střediska

Informační a návštěvní střediska Správy NP České Švýcarsko

Provoz informačních středisek Správy NP zajišťovala na základě výběrového řízení společnost Good Sailors, s. r. o.

Ostatní informační střediska podporovaná Správou NP

- Informační středisko Srbská Kamenice - sezónní informační středisko (provozovatel: Obec Srbská Kamenice).
- Informační středisko v Domě Českého Švýcarska v Krásné Lípě – návštěvní středisko s celoročním provozem (provozovatel: České Švýcarsko o.p.s.)

Správa NP spolupracovala také s dalšími informačními středisky v regionu (Hřensko, Varnsdorf, Rumburk, Mikulášovice, Šluknov, Česká Kamenice, Děčín, Jiřetín pod Jedlovou).

13.5. Vydané publikace a propagační činnost

Přehled vydaných publikací a materiálů

- České Švýcarsko - Zpravodaj Správy NP, 22. ročník, 1. číslo (květen), náklad 10.000 ks
- Ročenka 2021 – výroční zpráva o činnosti Správy NP (elektronicky)
- Propagační hrneček k projektu Plšíkova učebna 2 – 500 ks
- Karetní hra – Černý Petr - výroba 2500 ks
- Metodika k certifikačnímu procesu Škola Národního parku České Švýcarsko – 1000 ks
- Pracovní list NÁRODNÍ PARK ČESKÉ ŠVÝCARSKO – 10 000 ks
- DL karta o programu Škola NP České Švýcarsko - 20 000 ks
- Putování krajinou pískovcových skal – leták k soutěži k 50 letům CHKO – 2000 ks
- Dřevěné tužky šestihranné s nápisem www.npcs.cz – 5000 ks
- Karetní hra - Černý Petr – dotisk 7500 ks
- Komiks Rozumovi na cestách – dotisk s úpravou propagující NP ČŠ 22 000 ks
- Látkové tašky s potiskem (lahvově zelená) – 3000 ks
- Ze života zvířat Českého Švýcarska – brožura – dotisk 2000 ks
- Sešity Škola NP České Švýcarsko A4 linkovaný – dotisk 1800 ks
- Sešity Škola NP České Švýcarsko A4 bez linek – dotisk 1800 ks
- Sešity Škola NP České Švýcarsko A5 bez linek – dotisk 2000 ks
- Sešity Škola NP České Švýcarsko A5 linkovaný - dotisk 2000 ks

Publikační a propagační materiály vydané ve spolupráci s dalšími subjekty

- Brožura Výletní jízdní řády národních parků České a Saské Švýcarsko 2022 (ve spolupráci se Správou NP Saské Švýcarsko a Českým Švýcarskem o.p.s.)

13.6. Spolupráce s médii

V roce 2022 zveřejnila Správa NP České Švýcarsko 28 tiskových informací. Činnosti Správy NP České Švýcarsko jsou prezentovány ve sdělovacích prostředcích převážně lokálního a regionálního charakteru, významné události mají celostátní dosah. V souvislosti s požárem, který propukl dne 24. 7. 2022, byla na Národní park

České Švýcarsko upřena pozornost prakticky všech českých zpravodajských médií, v menší míře pak i pozornost médií saských, polských a slovenských.

Správa NP využívá sociální síť Facebook. K 31. 12. 2022 oslovovala stránka NP České Švýcarsko okruh zhruba 18 tisíc uživatelů.

14. Spolupráce s dalšími subjekty

14.1. Mezinárodní spolupráce

Spolupráce v rámci Europarc Federation.

- TransParcNet meeting se konal ve dnech 28.6.-1.7. 2022, za Správu se zúčastnil Tomáš Salov
- NP České Švýcarsko je rovněž členem sekce Federace Europarc – střední a východní Evropa, sdružující 25 členů ze 7 zemí.

Elbe Parks

Iniciativa Elbe Parks pracuje na základě memoranda o spolupráci (podepsáno 10. září 2020 v Bad Schandau).

Toto „Memorandum of Understanding“ vyjadřuje zájem o spolupráci mezi chráněnými územími na řece Labi v České republice a Německu. Jak memorandum konstatuje: „Řeka Labe je ekosystém spojující Krkonoše se Severním mořem. Prochází českou křídovou pánví, v Českém středohoří vytváří hluboké údolí a v Českém a Saském Švýcarsku (Labských pískovcích) ojedinělý pískovcový kaňon. Ve středním a dolním úseku Labe formovalo rozsáhlé nivy, kde se dodnes zachovaly původní lužní lesy. Po 1094 kilometrech Labe vtéká do Wattového moře. Řeka představuje biologický koridor a její ekologické kontinuum je pro mnohé migrující druhy klíčové. Rozsáhlé části Labe a jeho nivy se staly součástí soustavy chráněných zemí soustavy EU Natura 2000, což odráží mimořádnou hodnotu řeky pro ochranu přírody. Protože Labe bylo obdobně jako četné další řeky využito v určitých úsecích svého toku pro vymezení mezinárodních hranic, stalo se v minulosti součástí železné opony. Nyní představuje část Evropského zeleného pásu.

Iniciativa Elbe Parks usiluje o sladění cílů ochrany řeky Labe po celé její délce od pramene po ústí prostřednictvím výměny odborných znalostí a zkušeností, sdílením úspěchů i problémů a v neposlední řadě zlepšováním povědomí obyvatel regionu i široké veřejnosti o bohatých přírodních, ekologických i kulturních hodnotách, které zasluhují ochranu či péči.

Vedle členů asociace Elbe Parks memorandum počítá i s tzv. partnery, jako jsou například univerzity a další vědecké a odborné instituce. Prvním partnerem asociace se stala Hochschule für nachhaltige Entwicklung v Eberswalde (Braniborsko). Členové asociace Elbe Parks by rádi spolupracovali na společných projektech směřujících k prohloubení znalostí o řece Labi a jeho ekosystémech, nastavení opatření k péči a ochraně přírodních hodnot, navržení vhodných revitalizací řeky a údolní nivy, možnostech rozvoje a limitech udržitelného turismu a rekreační plavby a dalších oblastech zájmu, který mají ve svých kompetencích.

Setkání 2022 se konalo v KRNAP ve Špindlerově mlýně ve dnech 9. - 10. září.

Spolupráce se Správou NP Saské Švýcarsko

Spolupráce se realizuje se v rámci činnosti 4 stálých pracovních skupin, jejichž hlavní náplň je uvedena níže. V roce 2022 se podařilo obhájit certifikát Federace Europarc „Transboundary Parks“, udělovaný Federací na 5 let za příkladnou přeshraniční spolupráci v ochraně přírody. Českosaské Švýcarsko získalo tento certifikát již potřetí.

Pracovní skupina pro ochranu přírody a les

- Spolupráce na výzkumu, monitoringu a dokumentaci přírodního prostředí
- Společné exkurze pro veřejnost (pokračovala dlouholetá soutěž „Luční soutěž o nejhezčí louku na české a německé straně).
- Informatika: Výměna dat, GIS

Pracovní skupina pro práci s veřejností a ekologickou výchovu

- Spolupráce při propagaci tzv. „Dráhy národních parků“
- Vydání brožury „Výletní jízdní řády národních parků České a Saské Švýcarsko 2022“

Pracovní skupina pro řízení návštěvnosti

- Výměna informací a poznatků (monitoring, strážní služba, atp.)
- Výměna informací o stavu turistické infrastruktury a sítě značených stezek

14.2. Spolupráce s vysokými školami

- Mezinárodní exkurze pro kongres ECCB pořádaný FŽP ČZU do NP České Švýcarsko (27.8., vedl Härtel)
- Projekt RAGO „Likvidace invazních druhů v praxi“, řešitel FŽP ČZU ve spolupráci se Správou NP České Švýcarsko a NP Podyjí

- Přednášky na vysokých školách: „Pískovce: ochrana a management“ pro FŽP ČZU (5. 4., H. Härtel).

14.3. Přírodovědné kluby

14.3.1. Entomologický klub při Labských pískovcích

Entomologický klub (EK) sdružuje entomology z řad amatérů i profesionálů. Zájem členů se soustřeďuje zejména na faunistické průzkumy a monitoring vybraných skupin bezobratlých živočichů, především vážek, ploštic, brouků, motýlů, blanokřídlého a rovnokřídlého hmyzu.

14.3.2. Ornitologický klub při Labských pískovcích

Ornitologický klub sdružuje amatérské ornitology a zájemce o ochranu ptačí fauny z oblasti Děčínska a Šluknovského výběžku.

14.4. Spolupráce s dalšími organizacemi

Správa NP dále spolupracovala v roce 2022 s těmito organizacemi:

- AOPK ČR – spolupráce na vydávání časopisu Ochrana přírody, monitoring ptáků (viz kapitola 10), monitoring netopýrů
- Geologický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.
- Česká geologická služba
- Správy KRNAP, NP Podyjí a NP Šumava
- Český horolezecký svaz – spolupráce při jarní ochraně hnízdišť a řešení společných témat – otázka tvorby tzv. prvovýstupů v NP, revize skal a horolezeckého jištění po požáru

15. Státní správa

15.1. Rozhodnutí a závazná stanoviska

V níže uvedeném přehledu jsou uvedena závazná stanoviska, rozhodnutí nebo jiná vyjádření vydaná pro území NP i pro území CHKO.

Typ rozhodnutí/stanoviska (odkaz na právní normu)	Kladné	Záporné
Závazné stanovisko k LHP/LHO, těžbě dle § 4 odst. 3 ZOPK	0	0
Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les (§ 8 odst. 1 ZOPK)	2	0
Vyhlášení přechodně chráněných ploch (§ 13 odst. 1 ZOPK)	1	-
Výjimka ze základních ochranných podmínek NP (§ 16 ZOPK)	15	2
Výjimka z bližších ochranných podmínek NP (§16a ZOPK)	0	0
Vyhrazení místa ve smyslu § 16 ZOPK	2	---
Výjimka ze zákazu pohybu v klidovém území NP (§17 ZOPK)	0	0
Výjimka ze základních ochranných podmínek CHKO (§ 26 ZOPK)	29	4
Výjimky ze základních ochranných podmínek přírodní rezervace a národní přírodní rezervace (§§ 29 a 34 ZOPK)	0	0
Souhlas k provedení stavby v ochranném pásmu ZCHÚ dle § 37 odst. 2 ZOPK	3	0

Závazné stanovisko k některým činnostem ve zvláště chráněném území dle § 44 odst. 1 a § 12 odst. 2 ZOPK (souhlas k povolení stavby, povolení k nakládání s vodami atd.)	301	4
Souhlas k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách (§44b ZOPK)	1	0
Stanovisko dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny	16	1
Osvědčení živočicha odchovaného v lidské péči (§ 54 odst. 4 ZOPK)	---	---
Výjimka ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 56 ZOPK)	12	1
Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření (§ 58 ZOPK)	2	---
Omezení vstupu z důvodu ochrany přírody (§ 64 ZOPK)	0	0
Omezení nebo zákaz činnosti (§ 66 ZOPK)	0	0
Povolení výzkumné činnosti (§ 73 odst. 2 ZOPK)	0	0
Rozhodnutí v odvolacím řízení proti rozhodnutí obecních úřadů	0	0
Souhlas podle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 683/2004 Sb., kterým se vyhlašuje Ptačí oblast Labské pískovce	35	1
Stanovisko v rámci procesu SEA/EIA (dle zák. č. 100/2001 Sb.)	11	---

Stanovisko orgánu ochrany přírody k návrhu územního plánu (dle stavebního zákona)	12	3
Stanovisko orgánu ochrany přírody k návrhu pozemkových úprav (dle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách)	3	0
Závazné stanovisko k řízení podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti	10	0
Povolení odlovu geograficky nepůvodních živočichů (§ 5 odst. 6 ZOPK)	1	0
Snížení stavu zvěře, povolení výjimky ze zakázaných způsobů lovu §§ 39, 45 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti	2	0
Vyjádření a sdělení dle § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád	153	---
Předběžná informace dle § 139 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád	22	---
Souhlas a vyjádření dle § 9 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF	0	0
Rozhodnutí v pochybnostech dle § 1 odst. 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF	0	---

16. Poskytování informací dle zákona

16.1. Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V souladu s § 18 zákona č. 106/1999 Sb. zaevidovalo kontaktní místo na Správě NP v roce 2021:

počet podaných žádostí o informace podle výše uvedeného zákona	7
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	0
počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace	Bez soudních řízení
Výčet poskytnutých výhradních licencí	Výhradní licence nebyly poskytnuty
Další informace vztahující se k uplatňování výše uvedeného zákona	Jedna podaná žádost byla překvalifikována jako žádost o informace dle zákona č. 123/1998 Sb.

16.2. Informace poskytnuté na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

V roce 2022 vyřizovala Správa NP české Švýcarsko 3 žádosti o informace dle výše uvedeného zákona.

Všechny odpovědi na žádosti o informace dle výše uvedených zákonů jsou zveřejněny na internetových stránkách správy NP www.npcs.cz.

17. Ekonomika

Správa NP České Švýcarsko v roce 2022 hospodařila se zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 2,3 mil. Kč.

Vývoj hlavních ekonomických ukazatelů Správy NP od roku 2018:

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové náklady	103 779 527	141 152 313	133 970 449	140 248 009	143 587 976
Celkové výnosy	117 374 779	145 904 967	135 454 313	142 907 167	145 842 425
Hospodářský výsledek	13 595 252	5 701 464	1 712 503	2 659 158	2 254 449

Stejně jako v uplynulých letech vytvořila rezervu na pěstební činnost ve výši 8,6 mil. Kč (daňově uznatelnou) a rezervy na opravy dlouhodobého majetku ve výši 17,5 mil. Kč určené:

- na opravu mostku u Dolského mlýna,
- na opravu lesních cest a svážnic v národním parku,
- na stavební práce a materiál určený pro opravu sociálního zařízení areálu kempu na Mezní Louce.

17.1. Náklady

Správa NP České Švýcarsko v roce 2022 generovala celkové náklady ve výši 143,6 mil. Kč. Celková výše nákladů je meziročně srovnatelná, ale skladba a výše nákladů ve sledovaných letech byla závislá na objemu aktivit, které Správa NP realizovala v souvislosti s kůrovcovou kalamitou v porostech NP a v souvislosti se skutečností, kdy dne 24.7.2022 vypukl rozsáhlý lesní požár v Národním parku České Švýcarsko nedaleko Hřenska. Požár postupně zasáhl více než 1060 ha plochy národního parku. Šlo o nejrozsáhlejší lesní požár v novodobé historii České republiky. Náklady související s odstraňováním požáru, dohašováním území zasažené požárem a s

odstraňováním následků takto velkoplošného požáru dosáhly k dnešnímu dni gigantických rozměrů.

Povaha nejvyšších položek mimořádných provozních výdajů vynaložených v období od 24. 7. 2022 do 30. 8. 2022:

- zajištění dohledu na požářišti včetně trvalé pohotovosti požární techniky a letecká hlídková činnost nad místem požářiště bezpilotními prostředky s termovizí;
- náklady na ubytování a stravování jednotek zasahujících hasičů;
- bezpečnostní kácení nebezpečných stromů a zpřístupnění požářiště těžební technikou.

Povaha nejvyšších položek mimořádných provozních výdajů vynaložených v období od 1.9.2022 do 31. 12. 2022:

- bezpečnostní zásahy v porostech poškozených požárem a kácení nebezpečných stromů podél cest a turistických tras, které hrozily zřícením v důsledku poškození ohněm;
- oprava lesních cest a svážnic poškozených požární technikou;
- preventivní protipožární těžby v bezprostředním okolí obcí, případně dalších obydlených nebo osídlených enkláv;
- monitorování a zabezpečování nestabilních skalních bloků hrozících řícením v lokalitě zasažené požárem;
- hlídání vstupu do prostoru požářiště či v průběhu bezpečnostních a preventivních těžeb.

Bohužel tato částka stále nepředstavuje celkovou sumu úhrad, které Správa NP vynaloží jako přímé výdaje v důsledku mimořádné situace a potřeby okamžitého zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku. V dalším období roku 2023 tak očekává Správa NP i nadále vznik významných hodnot nákladů za realizaci opatření vedoucí k zajištění co nejvyšší bezpečnosti návštěvníků a místních obyvatel na požářišti.

Běžné (neinvestiční) náklady	v Kč
Nákup materiálu	6 459 297
Voda, energie a paliva	928 966
Nákup služeb	56 858 128
Opravy a údržba	8 132 858
Mzdy	28 057 550
Zdravotní a sociální pojištění	9 352 499
Odpisy	10 021 720
DDHM	3 296 544
Ostatní provozní výdaje (cestovné, školení, nájemné, pojištění, paušály, daně ...)	18 184 500
Tvorba rezerv	10 520 005
CELKEM	143 587 976

17.2. Výnosy

Vývoj stěžejních výnosů Správy NP od roku 2018:

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
Neinvestiční příspěvek na činnost	46 463 852	67 505 800	74 008 000	74 008 000	90 131 887
Tržby z prodeje dřeva	60 356 732	53 232 200	25 624 542	7 382 807	23 293 218

V roce 2022 Správa NP České Švýcarsko realizovala výnosy ve výši 145,8 mil. Kč. V rámci období let 2018 až 2021 je patrný úbytek příjmů z vlastní činnosti (příjmy z prodeje dřevní hmoty) a vyšší příspěvek zřizovatele. Tento vývoj odráží skutečnost, že Správa NP upustila při řešení kůrovcové kalamity od asanačních zásahů a v rámci péče o území volila především strategii přirozené obnovy lesních porostů. V roce 2022 Správa NP vykázala nárůst objemu tržeb z prodeje dřeva, neboť byla nucena provádět bezpečnostní zásahy v porostech poškozených požárem a kácení nebezpečných stromů podél cest a turistických tras, které hrozily zřícením v důsledku poškození ohněm. Současně Správa NP realizovala preventivní protipožární těžby v bezprostředním okolí obcí, případně dalších obydlených nebo osídlených enkláv. Tato opatření budou i v následujícím roce prováděna s cílem minimalizovat riziko újm na zdraví, životech a majetcích třetích osob.

Na straně výnosů zároveň došlo v roce 2022 ke zvýšení příspěvku zřizovatele v důsledku snížení finančního dopadu následků již zmíněného rozsáhlého lesního požáru na území NP. Jen díky finanční podpoře zřizovatele Správa NP hospodařila i v roce 2022 s kladným hospodářským výsledkem.

VÝNOSY

Kč

Vlastní zdroje, resp. výnosy z vlastní činnosti

28 333 031

z toho výnosy z prodeje vlastních výrobků	23 293 218
z toho výnosy z pronájmu	1 820 153
ostatní výnosy z vlastní činnosti	3 219 660
Dotace a příspěvky	117 509 394
z toho příspěvek (resp. dotace) zřizovatele	94 017 719
z toho PPK	8 249 925
z toho POPFK	3 973 507
z toho ZCHÚ NF	509 000
z toho programové financování	128 017
z toho OPŽP	8 331 769
z toho SFŽP	785 447
z toho ostatní - (NPŽP, projekty)	1 514 010
CELKEM	145 842 425

Celková částka výtěžku, která byla shromážděna prostřednictvím veřejných sbírek, činila 221.992,- Kč. Darované prostředky budou použity na zlepšování turistické infrastruktury a na chráněné druhy živočichů a rostlin Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Výtěžek z prodeje upomínkových předmětů

realizovaný prostřednictvím společnosti Good Sailors, s.r.o. dosáhl za rok 2022 hodnoty 114.764,- Kč.

17.3. Přehled realizovaných investic EDS-SMVS

Druh investice	Náklady (v Kč)
Rekonstrukce objektu Vysoká Lípa č.p. 14- středisko environmentální výchovy NP České Švýcarsko	152 868,19
Rekonstrukce kempu Mezní Louka	128 017,25
Rekonstrukce přístupu na skalní hrad Šaunštejn	3 699 104,86
Celkem	3 979 990,30

17.4. Národní a evropské dotační tituly

Program péče o krajinu (PPK)	Náklady v Kč
Opatření směřující k odstranění negativních vlivů - sběr a odvoz odpadu na území NP České Švýcarsko	75 050,00
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům. Likvidace netýkavky žláznaté, křídlatky japonské, pámelníku bílého, šeríku obecného, dubu červeného a vejmutovky	252 300,00
Zajišťování původního rostlinného materiálu, praktická záchrana zanikajícího genofondu původních druhů -údržba klonového archivu a semenného sadu jedle bělokoré.	98 900,00

Provádění nevýnosných hospodářských opatření, kterými se udržuje žádoucí druhová skladba - pokos lesních louček	60 300,00
Obnova sadbou a podsadbou stanoviště původních MZD a následná ochrana provedených výsadeb stanoviště původních melioračních a zpevňujících dřevin a následná péče o ně.	358 306,54
Bezpečnostní těžby s ponecháním dřevní hmoty v lese	2 212 459,60
Speciální opatření na druhovou ochranu-transfery	35 000,00
Zajištění podkladů pro zpracování plánu péče pro MZCHÚ	417 184,00
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům	379 810,00
Přemísťování populací zvl. chráněných druhů živočichů jako opatření ke zmírnění bariérového efektu silnic (transfery obojživelníků)	101 500,00
Obnova a údržba extenzivních ovocných sadů a stromořadí	392 038,90
Kosení travního porostu s cílem udržení žádoucí druhové skladby a podpory stanoviště zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.	1 214 165,45
Výřez nežádoucích dřevin	205 432,40
Ochrana výsadeb stanoviště původních melioračních a zpevňujících dřevin - oprava oplocenek a indiv. ochrana	219 938,00
Ošetření památných stromů a významných stromů v krajině	65 970,00
Speciální opatření na druhovou ochranu	498 574,20
Celkem	8 249 924,84

Programové financování Správy nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ	Náklady (v Kč)
Údržba, oprava nebo budování komunikací a zařízení neinvestičního charakteru, usměrňujících pohyb návštěvníků 2022	1 356 000,00
Celkem	1 356 000,00
Program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (POPFK)	Náklady (v Kč)
Strategie a vyhodnocení managementu invazních druhů rostlin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko	280 000,00
Monitoring vybraných druhů a lokalit na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce	481 313,80
Vyhodnocení prehist.a histor.změn les.porostů	258 000,00
Ochrana krajinného rázu obcí a jejich krajinného rámce na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce	544 258,00
Entomologický monitoring vybraných stanovišť v NP České Švýcarsko	50 631,00
Početní stavy zvěře a jejich vliv na území NP a CHKO	267 080,00
Sledování mikroklimatu a monitoring vegetace v NP České Švýcarsko (2021-2023)	172 800,00

Hydrozoologický průzkum Olešského rybníka	103 000,00
Obnova přirozeného vodního režimu v NP České Švýcarsko	248 050,00
Monitoring fauny na území NP České Švýcarsko	589 860,00
Instalace plovoucích ostrovů na Olešském rybníce	234 914,24
Likvidace nebezpečných stromů v okolí vysokozátěžových bariér ve Hřensku, etapa I.Labe	550 000,00
Multispektrální letecké měřičské snímkování a vytvoření odvozených produktů pro území zasažené požárem v NP České Švýcarsko	193 600,00
Celkem	3 973 507,04

Národní program životní prostředí (NPŽP)	Náklady (v Kč)
Výkupy pozemků v ZCHÚ	1 355 588,00
Celkem	1 355 588,00

Ministerstvo zemědělství, Národní agentura pro zemědělský výzkum	Náklady (v Kč)
Monitoring stavu a vývoje souší po kůrovcové kalamitě (QK21010435)	490 000,00
Celkem	490 000,00

Technologická agentura České republiky	Náklady (v Kč)
Výzkum a ochrana genetické diverzity cenných zbytkových populací smrku ztepilého v souvislosti s adaptací na zvýšenou extremitu klimatu (SS01020260)	218 750,00
Celkem	218 750,00

17.5. Finanční dary přijaté do rezervního fondu, případně do fondu reprodukce majetku

Finanční dary přijaté do rezervního fondu, případně do fondu reprodukce majetku	
ELMTRADE SE Praha	50 000
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	
Statutární město Děčín	35 000
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	

Česká spořitelna, a.s. Praha	100 000
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	
Nadace Partnerství BRNO	610 000
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	
Nadace Via Praha	27 918
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	
MILK and HONEY PICTURES, s.r.o. Praha	100 000
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	
Český horolezecký svaz Praha	30 000
Aktivity spojené s posláním Národního parku České Švýcarsko	
Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, s.r.o. Praha	500 000
Aktivity spojené s obnovou lesa	
Nadace ČEZ Praha	1 130 000
Aktivity spojené s obnovou lesa	
Celkem	2 582 918

17.6. Majetek

Spravovaný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek	Hodnota majetku (v Kč)
Samostatné movité věci	29 625 863,86
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	28 671 783,70
Stavby	380 336 485,76
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	13 060 587,24
Pozemky	338 870 404,38
Dlouhodobý nehmotný majetek	
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 670 389,15
Dlouhodobý nehmotný majetek	6 280 352,50
Software	3 744 604,76
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	362 963,70
Hodnota majetku celkem	802 623 435,05

17.7. Převody a nákupy nemovitého majetku

Bezúplatné nabytí

Převod od	Objekt převodu	Hodnota objektu v tis. Kč
Lesy České republiky	p.p.č.1588 k.ú.Brtníky	13
Lesy České republiky	p.p.č.212 k.ú.Kyjov u Krásné Lípy	0,6
Lesy České republiky	p.p.č.213 k.ú.Kyjov u Krásné Lípy	1
Lesy České republiky	p.p.č.572 k.ú.Kyjov u Krásné Lípy	1
Lesy České republiky	p.p.č.768 k.ú.Kyjov u Krásné Lípy	1
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3154 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3156 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3157 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3158 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3159 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3160 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3162 k.ú.Petrovice	0

ČR-ÚZSVM	p.p.č.3165 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3166 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3167 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3168 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3169 k.ú.Petrovice	1
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3170 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3171 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3175 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3176 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3177 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3179 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3180 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3181 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3182 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3183 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3184 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3196 k.ú.Petrovice	1

ČR-ÚZSVM	p.p.č.3197 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3149 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3150 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3151 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3152 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3153 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3186 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3187 k.ú.Petrovice	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.3198 k.ú.Petrovice	20
ČR-ÚZSVM	p.p.č.504 k.ú.Kopec	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.505 k.ú.Kopec	1
ČR-ÚZSVM	p.p.č.506 k.ú.Kopec	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.507 k.ú.Kopec	1
ČR-ÚZSVM	p.p.č.508 k.ú.Kopec	1
ČR-ÚZSVM	p.p.č.509 k.ú.Kopec	0
ČR-ÚZSVM	p.p.č.510 k.ú.Kopec	1
ČR-ÚZSVM	p.p.č.511 k.ú.Kopec	0

ČR-ÚZSVM	p.p.č.350/35 k.ú.Hřensko	6
ČR-ÚZSVM	p.p.č.350/69 k.ú.Hřensko	1
Letecké muzeum Točná	p.p.č.712/28 k.ú.Vysoká Lípa	643
Celkem		694 tis. Kč

Nákup nemovitostí

k. ú. Rynartice - výkup	p. p. č. 11/1	726 846,-
k. ú. Rynartice - výkup	p. p. č. 29/1	138 424,-
k. ú. Mezná u Hřenska - výkup	p. p. č. 123/4	15 320,-
k. ú. Jetřichovice u Děčína - výkup	st. p. č. 99	3 744,-
k. ú. Jetřichovice u Děčína - výkup	p. p. č. 257/1	428 804,-
k. ú. Tisá - směna	p. p. č. 326/5	645,-
k. ú. Tisá - směna	p. p. č. 327/6	3 343,-
k. ú. Tisá - směna	p. p. č. 327/7	3 812,-
k. ú. Jetřichovice u Děčína - výkup	p. p. č. 22/2	7 700,-
k. ú. Všemily - výkup	p. p. č. 245	4 933,-

k. ú. Všemily - výkup	p. p. č. 246/1	18 353,-
k. ú. Všemily - výkup	p. p. č. 1106	19 164,-
k. ú. Mezná u Hřenska - směna	p. p. č. 258/2	11 250,-
k. ú. Mezná u Hřenska - směna	p. p. č. 303/5	13 040,-

Bezúplatný převod nemovitostí na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Správa NP v roce 2022 nepozbyla bezúplatným převodem žádný majetek (tj. pozemky, budovy aj.).

Prodej nemovitostí

k. ú. Tisá - směna	p. p. č. 1636	7 315,-
k. ú. Mezná u Hřenska - směna	p. p. č. 256/2 díl "a"	1 443,-

Pozn.: hodnoty majetku jsou uvedeny dle účetní evidence

17.8. Veřejné zakázky

Správa NP používá od 1.7.2018 profil zadavatele
<https://nen.nipez.cz/profil/ceskesvycarsko>.

V roce 2022 vyhlásila Správa NP na Věstníku veřejných zakázek čtyři veřejné zakázky.

Kritériem pro výběr nejvýhodnější nabídky byla ve všech případech nejnižší nabídková cena.

Dále Správa NP zveřejnila na profilu zadavatele 12 veřejných zakázek malého rozsahu. Ve všech případech, kromě poskytování servisních prací pro vozidla Správy NP, byla kritériem nejnižší nabídková cena. Na elektronickém tržišti nebyly vyhlášeny žádné zakázky.

Přehled veřejných zakázek v režimu zákona 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je uveden v následující tabulce:

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
Oprava komunikace na trase Saula - Tokáň	5 829 478,17	4 866 493,78	Státní rozpočet	První etapa kompletní rekonstrukce komunikace, vč.propustků a asfaltového povrchu.
OPŽP-Rekonstrukce naučné zážitkového areálu v Krásné Lípě	10 117 878,31	10 688 215,32	OPŽP/státní rozpočet	Rekonstrukce areálu u sídla Správy NP v Krásné Lípě, terénní úpravy, výsadby, mobiliář, zázemí
Těžební činnost na území NPČŠ v roce 2022-2023 motomanuální	8 808 805,00	7 555 170,00	Státní rozpočet	Těžba dřeva motorovou pilou, přibližování kolovým traktorem a vyvážecí soupravou
Těžba a přiblížení dřevní hmoty harvestorovou technologií	10 062 100,00	14 061 250,00	Státní rozpočet	Těžba dřeva harvestorovou technologií, přibližování vyvážecí soupravou, přitahování pomocí UKT

Přehled veřejných zakázek malého rozsahu zadávaných přes profil zadavatele je uveden v následující tabulce:

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
Oprava turistické stezky Hřensko – Tři prameny-Sokolí hnízdo	1 294 642,19	747 392,06,-	Státní rozpočet	Oprava povrchu a odvodnění části turistické stezky
Inovace lesního zážitkového areálu Rysí stezka	1 178 272,00	1 401 671,15	Státní rozpočet	Vybudování dřevěné vyhlídkové plošiny, informačních panelů a sezení
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Národního parku České Švýcarsko	495.868,00	580.000,00	SFŽP	Zpracování koncepce EVVO, a to analytické, návrhové části, připomínkového řízení
Oprava vysokozátěžové bariéry nad Hotelem Klepáč	800.000,00	657 162,00	Státní rozpočet	Oprava dynamické bariéry poškozené pádem stromu
Odizolování a sanace sklepa objektu Děčín, Teplická 424/69	1 374 336,92	1 701 218,18	Státní rozpočet	Dodatečná vodorovná izolace stěn, vyrovnání a izolace podlah, nové sanační omítky, odkopání a izolace obvodových stěn
ZAJIŠTĚNÍ SERVISNÍCH PRACÍ A POSERVISNÍCH	730 000,00	730 000,00	Státní rozpočet	Kompletní servis vozidel Správy NP

OPRAV PRO VYBRANÁ SLUŽEBNÍ VOZIDLA SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO				
POŽÁR-ubytová ní a stravování dobrovolných hasičů	1 455 000,00	1 455 000,00	Státní rozpočet	Stravování hasičů v rámci zajištění požárního
Těžba dřeva harvestorovou technologií	1 980 500,00	1 980 500,00	Státní rozpočet	Těžba harvestorovou technologií a přibližování vyvážecí soupravou, celkem 5.650 m3
Oprava kamenných mostků na přístupu k Pravčické bráně	509 000,00	509 000,00	Státní rozpočet	Oprava mostků na přístupové cestě k Prav.bráně. Výroba a instalace obruby mostků, dláždění, vyčištění prostoru pod mostky
Výroba dřevěných informačních stojanů a sloupků	1 300 000,00	1 020 575,00	Státní rozpočet	Dodávka dřevěných stojanů, 25 ks dvounohých, 28 ks jednonohých, 45 ks informačních
Nákup stejnokrojových součástí	684 406,00	684 406,00	Státní rozpočet	Nákup stejnokrojových součástí pro zaměstnance
Nákup stejnokrojových košil	107 631,00	107 631,00	Státní rozpočet	Nákup stejnokrojových košil pro zaměstnance

18. Personalistika

18.1. Přehled stavu zaměstnanců Správy NP v průběhu roku 2022

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Počet zaměstnanců HPP	54	54	54	54	55	55	56	56	56	56	55	56
Dohoda o provedení práce, pracovní činnosti	3	4	7	5	7	6	6	12	9	7	5	4
Dohoda o provedení práce, pracovní činnosti - SFŽP	2	2	2	2	5	2	0	2	1	1	0	0

Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců 53,88.

18.2. Školení a vzdělávání zaměstnanců

Školení

V průběhu roku jsou zaměstnanci vysíláni na školení za účelem prohloubení znalostí. Jedná se zejména o školení v oblasti nových či novelizovaných právních předpisů.

V roce 2022 bylo přijato 9 zaměstnanců do pracovního poměru, kteří absolvovali vstupní vzdělávání, 7 zaměstnanců pracovní poměr ukončilo.

Jazykové vzdělávání

Za účelem prohloubení a udržení úrovně jazykových znalostí byly pořádány kurzy angličtiny pro 2 skupiny zaměstnanců.

19. Kontrolní činnost

19.1. Vnitřní kontroly

Vnitřní kontrolní systém zavedený v organizaci SNP ČŠ zahrnuje řídicí kontrolu vykonávanou odpovědnými vedoucími zaměstnanci. Vzhledem k malé pravděpodobnosti nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky nebyl u SNP ČŠ zřízen útvar interního auditu. Jeho funkce je nahrazena výkonem veřejnosprávní kontroly vykonávané Ministerstvem životního prostředí.

Vnitřní kontrolní systém, resp. řídicí kontrolu upravuje vnitřní směrnice SNP ČŠ o finanční kontrole. Tato směrnice upravuje schvalovací postupy při uzavírání smluv, nákupu za hotové, vystavování objednávek apod. Směrnice také stanovuje odpovědnost vedoucích zaměstnanců při výkonu řídicí kontroly. Další odpovědnosti zaměstnanců pak stanovují ostatní vnitřní předpisy, zejména organizační řád.

SNP ČŠ má vnitřní směrnici ošetřenou také oblast zadávání veřejných zakázek. Účelem a hlavním cílem této směrnice je dodržení hospodárného, efektivního a účelného nakládání s veřejnými finančními prostředky a dodržení zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Plánem kontrolní činnosti, který byl vypracován na základě Analýzy rizik, bylo na rok 2022 naplánováno 31 kontrolních akcí. Jednalo se nejen o finanční kontroly, resp. průběžné a následné kontroly ve smyslu zákona o finanční kontrole, ale také o kontroly odborných činností, prováděných SNP ČŠ i kontroly plnění zákonných povinností třetích osob.

Provedenými kontrolami nebyly zjištěny žádné zásadní nedostatky ani žádná závažná zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

19.2. Externí kontroly

Bez záznamu.

20. Publikační činnost

20.1. Odborné články

Bez záznamu.

20.2. Popularizační články

Bauer P., Benda P. et Härtel H. (2022): Ohlédnutí za 50 lety existence chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. Ochrana přírody 2022/3: 4–7.

20.3. Manuskripty

Bez záznamu.

20.4. Odborná literatura

Bez záznamu.

21. Sponzoři a partneři Správy NP

V roce 2022 naši činnost finančně podpořily tyto subjekty:

- ELMTRADE SE
- Statutární město Děčín
- Česká spořitelna, a.s.
- Nadace Partnerství
- Nadace Via
- MILK and HONEY PICTURES, s.r.o.
- Český horolezecký svaz
- Coca Cola HBC Česko a Slovensko, s.r.o.
- Nadace ČEZ
- Good Sailors – prodej upomínkových předmětů s motivy z NP
- Soukromí i firemní dárci v rámci vyhlášených veřejných sbírek

Darované finanční prostředky jsou z větší části určeny na odstraňování škod po rozsáhlém lesním požáru v letošním roce, na zajištění požární prevence a obnovu turistické infrastruktury v NP.

Všem sponzorům a partnerům za jejich podporu velmi děkujeme!

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO
ROČENKA 2022

Vydala Správa Národního parku České Švýcarsko

Text: kolektiv zaměstnanců Správy NP

Fotografie: archiv Správy NP

Redakce a grafické zpracování: Tomáš Salov

Tisk: vydáno pouze v elektronické podobě

Kontakt: Správa NP České Švýcarsko, Pražská 457/52, 407 46 Krásná Lípa, tel: 412 354 050, e-mail: n.park@npcs.cz

Elektronická verze ročenky k dispozici na: www.npcs.cz

© Správa NP České Švýcarsko 2022

NEPRODEJNÉ